

Босна и Херцеговина
БРЧКО ДИСТРИКТ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
СКУПШТИНА

Bosna i Hercegovina
BRČKO DISTRIKT
BOSNE I HERCEGOVINE
SKUPŠTINA

ZAKON
O OBRAZOVANJU U OSNOVNIM I SREDNJIM ŠKOLAMA
BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE

Na temelju članka 22 Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 3/07), a sukladno članku 59 stavak 3 Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH, broj 18/03), Skupština Brčko distrikta BiH na 15. izvanrednoj sjednici održanoj 26. i 27. ožujka 2008. godine, usvaja

ZAKON O OBRAZOVANJU U OSNOVNIM I SREDNJIM ŠKOLAMA BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE

PRVI DIO - OSNOVNE ODREDBE

Članak 1 (Predmet Zakona)

Ovim zakonom propisuju se ciljevi, organizacija i djelatnost ustanova osnovnog i srednjeg obrazovanja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt), regulira njihovo osnivanje, rad, upravljanje, rukovođenje, financiranje, nadzor nad njima i druga pitanja koja se odnose na njihov rad.

Članak 2 (Principi, norme i standardi)

- (1) Distrikt osigurava obrazovanje svih učenika pod jednakim uvjetima uz primjenu principa i normi utvrđenih ovim zakonom.
- (2) Sveukupnom organizacijom i primjenom visokih standarda obrazovanja osiguravaju se optimalni uvjeti razvoja osobnosti djeteta, prilagođeno njegovoj dobi, mogućnostima, duševnim i tjelesnim sposobnostima.

Članak 3 (Cilj osnovnog i srednjeg obrazovanja)

- (1) Osnovno i srednje obrazovanje je djelatnost od posebnog društvenog interesa za Distrikt i jedinstveno je za ustanove osnovane od Distrikta, koje osiguravaju takvo obrazovanje, a odražavaju multietnički sastav Distrikta i njeguju multietničnost u programu i sadržaju svog rada.
- (2) Stjecanjem osnovnog i srednjeg obrazovanja, zasnovanog na vrijednostima i principima suvremene znanosti, tehnologije, umjetnosti i kulture, učenici:
 - a) stječu odgovarajući odgoj i obrazovanje;
 - b) spoznaju moralne i estetske vrijednosti;
 - c) razvijaju svijest o zdravlju i zaštiti životnog okoliša;
 - d) se osposobljavaju da promoviraju poštovanje ljudskih prava i sloboda i pripremaju se za život u društvu koje uvažava demokratske principe i vladavinu zakona;
 - e) razvijaju svijest o pripadnosti državi Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: BiH), vlastitom nacionalnom i kulturnom identitetu, jeziku i tradiciji, istodobno upoznajući vrijednosti drugih, poštujući različitosti i njegujući međusobno razumijevanje, toleranciju i solidarnost među svim ljudima, narodima i zajednicama u BiH;
 - f) suvremenim pedagoškim normama i metodologijama potiču cjeloživotno učenje;
 - g) kvalitetnim učenjem i međunarodnim standardima znanja dobivaju mogućnost za uključivanje i nastavak školovanja u europskom obrazovnom sustavu.
- (3) Pored navedenih općih ciljeva iz stavka 2 ovoga članka u okviru gimnazija i srednjeg stručnog obrazovanja i poduke se:
 - a) srednje stručno obrazovanje i poduka podižu na razinu obrazovanja kao u zemljama članicama Europske unije;

- b) osigurava pod jednakim uvjetima učeniku pravo na srednje obrazovanje i poduku sukladno s vlastitim interesiranjima i sposobnostima;
- c) pruža učeniku potpora u odabiru odgovarajućeg zvanja ili zanimanja i integriranje u društveni život;
- d) razvija kod učenika svijest o potrebi za daljnjim obrazovanjem i podukom;
- e) usklađuju potrebe sa zahtjevima tržišta rada.

Članak 4 (Potrebe i zadatci)

Potrebe i zadatci Distrikta u oblasti osnovnog i srednjeg obrazovanja i poduke su:

- a) organizacija sustava općeg i stručnog obrazovanja na području Distrikta zasnovanog na dostignućima suvremene znanosti, tehnologije i društvenog razvitka, radi stjecanja znanja i vještina za rad i nastavak obrazovanja;
- b) osnivanje ustanova osnovnog i srednjeg obrazovanja, promicanje njihove djelatnosti, osiguravanje uvjeta za rad prema suvremenim standardima i normativima, realizacija i usavršavanje nastavnog plana i programa;
- c) promicanje djelatnosti obrazovanja prema sposobnostima i mogućnostima učenika;
- d) osiguravanje udžbenika, lektira, priručnika, časopisa i druge školske literature.

Članak 5 (Tržište rada)

- (1) U segmentu srednjeg obrazovanja i poduke osnivač osigurava da se potrebe osnivanja i organizacije škole za srednje obrazovanje i poduku usuglašavaju s potrebama i zahtjevima tržišta rada.
- (2) U svrhu osiguranja povezanosti srednjeg stručnog obrazovanja i osposobljavanja s tržištem rada, osnivač osigurava osnivanje tripartitnog savjetodavnog vijeća, koje ima savjetodavnu ulogu, a čine ga predstavnici poslodavaca, sindikata i Odjela za obrazovanje (u daljnjem tekstu: Odjel).
- (3) Odjel koordinira zajedničke sastanke tripartitnog savjetodavnog vijeća, koje se sastaje najmanje jednom u razdoblju od šest mjeseci.
- (4) Na prijedlog Odjela, Vlada Distrikta donosi podzakonski akt kojim se utvrđuje mjerodavnost tripartitnog savjetodavnog vijeća.

Članak 6 (Zabrane)

U osnovnim i srednjim školama zabranjena je:

- a) bilo koja vrsta političke aktivnosti, a osobito djelovanje političkih stranaka i njihovih pomladaka;
- b) diskriminacija ili favoriziranje zasnovano na nacionalnoj, vjerskoj, spolnoj, političkoj, socijalnoj ili bilo kojoj drugoj osnovi;
- c) isticanje bilo kakvih nacionalnih, religijskih ili drugih simbola, izuzev simbola utvrđenih Statutom Distrikta, u školi čiji je osnivač ili suosnivač Distrikt.

Članak 7 (Djelatnost osnovnog obrazovanja)

- (1) Djelatnost osnovnog obrazovanja obuhvaća odgoj i obrazovanje:
 - a) učenika;
 - b) učenika s posebnim potrebama;
 - c) odraslih.

- (2) Osnovno obrazovanje se organizira u redovitim i paralelnim školama.
- (3) Osnovno obrazovanje učenika s posebnim potrebama, kao i dodatno obrazovanje posebno nadarenih učenika, može se organizirati i u posebnim odjelima formiranim u tu svrhu u osnovnim školama Distrikta, s posebnim i za njih prilagođenim nastavnim planovima i programima.
- (4) Pod paralelnom školom podrazumijeva se škola koja nije obvezna i koja se pohađa istodobno sa osnovnom školom, kao što je glazbena škola, plesna škola i slično.
- (5) Osnivanje, organizacija, trajanje i pohađanje nastave u paralelnim školama detaljnije se reguliraju podzakonskim aktom, koji donosi voditelj Odjela.

Članak 8 **(Trajanje osnovnog obrazovanja)**

- (1) Osnovno obrazovanje je obvezno.
- (2) Osnovno obrazovanje traje devet godina.
- (3) Osnovno obrazovanje je besplatno i osigurava se svakom djetetu.

Članak 9 **(Obveze mjerodavnih organa i osnivača)**

- (1) Mjerodavni organi i osnivač obvezni su poduzimati sve potrebne mjere kako bi se učenicima osigurali uvjeti za slobodan pristup i udio u obrazovanju, osobito u pogledu nabave besplatnih udžbenika, priručnika i drugog didaktičkog materijala, kao i besplatan prijevoz za sve učenike osnovne škole koji žive dalje od 3 km od škole koju pohađaju.
- (2) Mjerodavni organi i osnivač mogu osigurati besplatan prijevoz i za učenike srednje škole s područja Distrikta koji žive dalje od 3 km od škole koju pohađaju.
- (3) Mjerodavni organi i osnivač dužni su osigurati besplatan odgovarajući prijevoz za učenike s tegobama u psihofizičkom razvoju bez obzira na udaljenost od škole koju pohađaju.

Članak 10 **(Stjecanje srednjeg obrazovanja)**

- (1) Srednje obrazovanje se stječe u srednjim školama i dostupno je svim učenicima koji su završili osnovnu školu.
- (2) Srednje obrazovanje u školama čiji je osnivač Distrikt je besplatno u smislu plaćanja bilo kakvih naknada ili pristojbi za pohađanje škole.
- (3) Srednja škola u Distriktu može biti osnovana kao:
 - a) gimnazija, u kojoj se pored općeobrazovnih programa, ostvaruju i posebni programi iz posebnih oblasti, u četverogodišnjem trajanju;
 - b) srednja tehnička i srodne škole, u kojima se stječe srednje obrazovanje za rad i daljnje školovanje po odgovarajućem općeobrazovnom programu i stručnom programu IV. stupnja stručnog zvanja odgovarajuće struke, u četverogodišnjem trajanju;
 - c) srednja stručna škola u kojoj se pored općeobrazovnog programa ostvaruje i program III. i IV. stupnja stručnog zvanja ili zanimanja, u trogodišnjem i četverogodišnjem trajanju. U srednjoj stručnoj školi mogu se realizirati i odgovarajući programi stručnog obrazovanja za rad u trajanju od jedne ili dvije godine, stjecanje obrazovanja I. i II. stupnja složenosti, odnosno obrazovanje tečajevima, te specijalističko obrazovanje;
 - d) mješovita srednja škola, u kojoj se pored odgovarajućeg općeobrazovnog programa ostvaruje i program srednje tehničke i srodne škole i srednje stručne škole;

- e) umjetnička škola, u kojoj se stječe srednje obrazovanje za rad i daljnje školovanje u četverogodišnjem trajanju, a to su: glazbene, plesne, likovne i druge škole.
- (4) Srednja stručna škola je dužna stvarati sve potrebne uvjete za obrazovanje učenika sa smanjenim psihofizičkim sposobnostima u jednostavnim ili manje jednostavnim zanimanjima, I. i II. stupnja složenosti.
 - (5) Srednje obrazovanje učenika s posebnim potrebama, kao i obrazovanje posebno nadarenih učenika, može se obavljati i u posebnim odjelima srednjih škola Distrikta, formiranim za te potrebe, s posebno prilagođenim nastavnim planovima i programima za svaku od tih kategorija.
 - (6) Trajanje srednjeg obrazovanja učenika s posebnim potrebama, kao i način stjecanja stupnja stručne spreme, regulira se posebnim aktom koji donosi Vlada Distrikta na prijedlog voditelja Odjela.

Članak 11 (Programi)

- (1) Pored realizacije programa općeobrazovnog i odgovarajućeg stručnog dijela, u srednjim školama mogu se ostvarivati programi dopunskog obrazovanja i stručnog usavršavanja.
- (2) U gimnaziji se pored općeobrazovnih programa realiziraju i programi iz drugih oblasti.

Članak 12 (Obrazovanje odraslih)

- (1) Osobi koja iz bilo kojih razloga nije završila osnovnu školu, a nema status školskog obveznika, omogućuje se da stekne osnovno obrazovanje prema postojećem nastavnom planu i programu, ako ne postoji poseban nastavni plan i program za osnovno obrazovanje odraslih.
- (2) Odrasli mogu stjecati osnovno i srednje obrazovanje pohađanjem nastave ili polaganjem ispita.
- (3) Srednje obrazovanje odraslih stječe se izvanrednim obrazovanjem, prekvalifikacijom, dokvalifikacijom ili polaganjem razrednih ispita.
- (4) Osobi koja je izvanredno završila određeni razred, osnovnog ili srednjeg obrazovanja, škola izdaje odgovarajuću svjedodžbu na propisanom formularu ili uvjerenje o položenim ispitima.
- (5) Škole organiziraju obrazovanje odraslih u okviru svojih registriranih aktivnosti koje je verificirao Odjel.
- (6) Obrazovanje odraslih detaljnije se regulira posebnim zakonom.

Članak 13 (Jezik i pismo)

- (1) Hrvatski, bosanski i srpski književni jezik, te latinično i ćirilično pismo su u ravnopravnoj uporabi u nastavi i izvannastavnim aktivnostima u osnovnim i srednjim školama Distrikta.
- (2) Roditelj, odnosno skrbnik, može birati jezik i pismo na kojem učenik započinje osnovno obrazovanje.

Članak 14
(Obrazovanje nacionalnih manjina)

Obrazovanje učenika pripadnika nacionalnih manjina ostvaruje se sukladno s odredbama ovoga zakona i Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina (Službeni glasnik BiH, broj 12/03).

Članak 15
(Standardi i principi)

- (1) Osnovno i srednje obrazovanje u školama Distrikta usklađuje se sa standardima i principima odgojno-obrazovnog sustava u BiH.
- (2) Svim učenicima omogućuje se da pod jednakim uvjetima stječu obrazovanje.

Članak 16
(Obrazovanje stranih državljana i osoba bez državljanstva)

Strani državljan i osobe bez državljanstva imaju pravo stjecati osnovno i srednje obrazovanje u Distriktu sukladno s odredbama ovoga zakona, međunarodnim konvencijama, međudržavnim ugovorima i sporazumima koje je zaključila BiH, te ugovorima i sporazumima koje je zaključila Skupština Distrikta.

Članak 17
(Plan obrazovanja)

Skupština Distrikta, na prijedlog Vlade Distrikta, donosi plan obrazovanja kojim se osobito utvrđuje:

- a) razvoj djelatnosti osnovnog i srednjeg obrazovanja;
- b) opseg i vrsta obrazovanja i odgoja;
- c) mreža, odnosno prostorni raspored osnovnih i srednjih škola na teritoriju Distrikta.

Članak 18
(Mreža škola)

Odlukom o mreži osnovnih i srednjih škola utvrđuju se:

- a) nazivi škola;
- b) status škola;
- c) sjedišta škola;
- d) upisna područja za osnovne škole.

Članak 19
(Pohađanje škole upisnog područja)

- (1) Sve osnovne škole čiji je osnivač Distrikt imaju svoje upisno područje.
- (2) Svi učenici u dobi obveznog osnovnog obrazovanja upisuju se u školu upisnog područja u kojem su nastanjeni.
- (3) Pohađanje škole upisnog područja je obvezno, izuzev ako učenik ne pohađa privatnu školu.
- (4) Odjel, na zahtjev roditelja ili skrbnika djeteta, može, u iznimnim slučajevima, izuzeti dijete od obveze pohađanja škole iz stavka 2 ovoga članka, ako je to potrebno da bi se zaštitila prava djeteta i ako se ustanovi da je to u najboljem interesu djeteta.

- (5) Podzakonskim aktom koji donosi Vlada Distrikta utvrđuju se slučajevi u kojima dijete može pohađati školu drugog upisnog područja.

DRUGI DIO - OSNIVANJE, RAD I PRESTANAK RADA ŠKOLA

I. GLAVA - OSNIVANJE ŠKOLE

Članak 20 (Osnivač škole)

- (1) Osnovnu i srednju školu mogu osnivati tuzemne i inozemne fizičke i pravne osobe sukladno ovom zakonu.
- (2) Osnovna i srednja škola, koju osniva Distrikt, ima status javnih ustanova i financira se iz proračuna Distrikta.
- (3) Vjerska škola ima status privatne škole i osniva je mjerodavno tijelo vjerske zajednice.

Članak 21 (Odluka o osnivanju škole)

Odluka o osnivanju škole sadrži:

- a) naziv, odnosno ime osnivača;
- b) naziv i sjedište škole;
- c) djelatnost škole;
- d) dokaz o osiguranju sredstava za osnivanje i rad škole;
- e) uvjete i način osiguravanja prostora, opreme i nastavnih učila i pomagala;
- f) vrstu i trajanje obrazovanja;
- g) prava i obveze osnivača u pogledu obavljanja djelatnosti zbog koje se škola osniva;
- h) ime i ovlasti ravnatelja škole;
- i) rok za donošenje pravila škole;
- j) druga prava i obveze osnivača škole.

Članak 22 (Osnivanje škole kao javne ustanove)

- (1) Osnovna i srednja škola, koje se osnivaju kao javne ustanove, osnivaju se odlukom koju donosi Skupština Distrikta sukladno planu obrazovanja i ovom zakonu.
- (2) Prije donošenja odluke iz stavka 1 ovoga članka, Odjel izrađuje elaborat o društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja škole.
- (3) Vlada Distrikta daje suglasnost na elaborat iz stavka 2 ovoga članka.

Članak 23 (Uvjeti za osnivanje škole kao javne ustanove)

- (1) Osnovne i srednje škole, kao javne ustanove, prije osnivanja dužne su ispuniti sljedeće uvjete:
 - a) da postoji dostatan broj učenika, propisan pedagoškim standardima i normativima i pravilnikom o uvjetima za osnivanje osnovne i srednje škole;
 - b) da su osigurana sredstva, prostor, oprema i profesionalan nastavni kadar za rad škole.
- (2) Pored uvjeta iz stavka 1 ovoga članka potrebno je da:
 - a) postoji potreba za kadrovima koji bi se školovali u toj školi;

- b) se potreba za kadrovima iz točke a ovoga stavka ne može zadovoljiti u postojećim školama Distrikta.
- (3) Bliži uvjeti za osnivanje osnovne i srednje škole propisuju se:
- a) pravilnicima o uvjetima za osnivanje osnovnih i srednjih škola i pravilnicima o uvjetima za početak rada osnovnih i srednjih škola, koje donosi Vlada Distrikta;
 - b) pedagoškim standardima i normativima koje donosi Vlade Distrikta na prijedlog pedagoške institucije.

Članak 24 **(Uvjeti za formiranje odjela)**

- (1) Osnovne i srednje škole, kao javne ustanove, učenike raspoređuju u odjele.
- (2) Odjel ne može imati više od 29 učenika.
- (3) Odjeli koji obuhvaćaju i učenike u inkluzivnoj nastavi mogu imati najviše 18 učenika, a u jednom odjelu može biti najviše dva učenika s posebnim potrebama.
- (4) Minimalan broj učenika u odjelu utvrđuje se sukladno s pedagoškim standardima koje donosi Vlada Distrikta.
- (5) Uz prethodnu suglasnost Odjela može se organizirati rad odjela s brojem učenika većim od broja iz stavaka 2 i 3 ovoga članka u slučaju neplaniranog povećanja broja učenika.

Članak 25 **(Osnivanje privatne škole)**

- (1) Privatna škola se može osnovati bez obzira na broj učenika koji bi pohađali školu i potrebe za određenim kadrovima na području Distrikta, ukoliko je osnivač osigurao potrebna sredstva za rad i ispunio uvjete u pogledu prostora, opreme i kadrova, kao i ostale uvjete i kriterije utvrđene pedagoškim standardima i normativima i pravilnikom o uvjetima za osnivanje i rad privatne škole.
- (2) Uvjeti u pogledu prostora, opreme i kadrova, kao i ostali uvjeti i kriteriji utvrđuju se pedagoškim standardima i normativima i pravilnikom o uvjetima za osnivanje i rad privatne škole koji donosi Vlada Distrikta.

Članak 26 **(Sredstva)**

- (1) Osnivač škole osigurava sredstva potrebna za osnivanje i rad škole sukladno s pedagoškim standardima i normativima za osnovno i srednje obrazovanje.
- (2) Škola, koja je osnovana kao javna ustanova, ima svoj financijski plan kojeg utvrđuje školski odbor uz suglasnost Odjela.
- (3) Pri osnivanju srednjih stručnih škola osnivač je dužan osigurati uvjete za izvođenje praktične poduke i rada, koji se mogu odvijati u školskim radionicama za praktičnu poduku i u radnim prostorima, koji ispunjavaju minimum materijalno-tehničkih uvjeta za obavljanje praktične nastave u vlasništvu drugih pravnih osoba, a na osnovi ugovora ili sporazuma o suradnji.
- (4) Škole mogu primati financijsku i drugu pomoć za promicanje svoga rada, poboljšanje uvjeta školovanja i sve druge potrebe škole.
- (5) Uvjeti za primanje i raspolaganje financijskim i drugim sredstvima iz stavka 3 ovoga članka, za škole osnovane kao javne ustanove, detaljnije se utvrđuju podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela.

II. GLAVA - POČETAK I PRESTANAK RADA ŠKOLE

Članak 27 (Početak rada škole)

- (1) Škola može početi s radom nakon donošenja rješenja Odjela o ispunjenju uvjeta propisanih ovim zakonom, upisa u sudski registar, kao i registar škola koji vodi Odjel.
- (2) Novoosnovana škola počinje s radom početkom školske godine.

Članak 28 (Dostava podataka)

- (1) Odjel je dužan dostaviti mjerodavnim organima BiH informacije o broju, vrsti i prostornom rasporedu škola u Distriktu u svrhu njihovog evidentiranja.
- (2) Popis škola objavljuje se u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH.

Članak 29 (Autonomija škola)

- (1) Škola uživa određenu autonomiju, sukladno ovom zakonu, što osobito podrazumijeva slobodu škole da:
 - a) kreira i realizira dio obrazovnih sadržaja prema potrebama Brčko distrikta sukladno Okvirnom zakonu o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini;
 - b) kreira i realizira godišnji program rada škole (u daljnjem tekstu: godišnji program);
 - c) uspostavlja suradnju s drugim školama;
 - d) uspostavlja suradnju s tržištem rada;
 - e) organizira i sudjeluje na smotrama, natjecanjima i manifestacijama;
 - f) organizira rad školskih tijela u izradi i realizaciji odgovarajućih projekata kojim se potiče i promiče obrazovni rad u školi;
 - g) sudjeluje u zapošljavanju nastavnog, stručnog i drugog kadra.
- (2) Škola poštuje slobodu nastavnika da izvode nastavu na način koji smatraju odgovarajućim, pri čemu škola mora voditi računa o standardima i održivosti postojećih i primjeni novih oblika i metoda u nastavnom procesu, a sukladno nastavnom planu i programu.
- (3) Škola pruža nastavnicima optimalnu potporu pri ostvarivanju profesionalnih standarda u izvođenju nastave.

Članak 30 (Komercijalne djelatnosti)

- (1) Škola može obavljati komercijalne djelatnosti, osobito u kontekstu stručne poduke.
- (2) Komercijalne djelatnosti odobrava školski odbor, na osnovi godišnjeg programa rada škole.
- (3) Škola raspolaže prihodom ostvarenim od komercijalnih djelatnosti i rabi ga za potrebe škole sukladno podzakonskom aktu.
- (4) Škole mogu organizirati poduku odraslih u okviru svojih registriranih djelatnosti koje odobrava Odjel.
- (5) Polaznicima poduke za odrasle naplaćuje se naknada za poduku sukladno podzakonskom aktu koji donosi Vlada Distrikta na prijedlog voditelja Odjela.

Članak 31
(Javnost rada škole)

- (1) Rad škole je javan.
- (2) Nadzor nad javnošću rada škole ostvaruje se sukladno s podzakonskim aktima.

Članak 32
(Pečat)

- (1) Škola ima pečat u obliku kruga s tekstem ispisanim latinicom i ćirilicom: „Brčko distrikt Bosne i Hercegovine“ i s punim nazivom škole.
- (2) Izrada i uporaba pečata obavlja se sukladno Zakonu o pečatu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i pravilima škole.

Članak 33
(Prekid i prestanak rada škole)

- (1) Ako škola ne obavlja djelatnost na propisan način, mjerodavno tijelo za provođenje nadzora određuje rok za otklanjanje nepravilnosti i nedostataka, koji ne može biti dulji od šest mjeseci.
- (2) Ukoliko nedostaci ne budu otklonjeni, Odjel predlaže osnivaču da donese odluku o prekidu, odnosno prestanku rada škole.
- (3) Ako osnivač škole u roku od tri mjeseca od dana dostavljanja prijedloga iz stavka 2 ovoga članka, ne donese odluku o prekidu, odnosno prestanku rada škole, smatra se da je osnivač suglasan s prijedlogom odluke o prekidu, odnosno prestanku rada škole i provodi se postupak brisanja škole iz registra.
- (4) Odlukom o prekidu, odnosno prestanku rada škole određuje se rok prekida, odnosno prestanka rada škole, koji ne može biti kraći od vremena potrebnog za završetak tekuće školske godine.
- (5) U slučaju prekida rada škole, Odjel je dužan učenicima omogućiti nastavak i završetak započetog razreda u odgovarajućoj školi.
- (6) U slučaju prestanka rada škole, osnivač je dužan učenicima omogućiti nastavak i završetak započetog obrazovanja u odgovarajućoj školi.
- (7) Odluku o prekidu, odnosno prestanku rada škole objavljuje se u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH.

TREĆI DIO - ŠKOLOVANJE

I. GLAVA - NASTAVNI PLAN I PROGRAM

Članak 34
(Nastavni plan i program)

- (1) Odgojno-obrazovni rad u školama osnovnog i srednjeg obrazovanja ostvaruje se primjenom nastavnih planova i programa kojim se utvrđuju:
 - a) ciljevi i zadatci, sadržaj, oblici i postupci odgojno-obrazovnog rada;
 - b) nastavni predmeti, trajanje i osnovni oblici izvođenja programa;
 - c) godišnji i tjedni broj sati nastave, broj sati za svaki predmet i njihov raspored po razredima;
 - d) kadrovski i drugi uvjeti za izvođenje nastavnog plana i programa.

- (2) Nastavni plan i program zasniva se na principima suvremene znanosti i prakse, demokratskog multietničkog društva i iskustvima visoko razvijenih i modernih obrazovnih sustava u svijetu.
- (3) Nastavni plan i program za srednje obrazovanje i poduku sastoje se od zajedničke jezgre sastavljene sukladno s Okvirnim zakonom i dijela nastavnog plana i programa koji se kreira u školama.
- (4) Dio nastavnog plana i programa koji se kreira u školama ne sadrži više od 30% sveukupnog nastavnog plana i programa.
- (5) Agencija za nastavne planove i programe i Agencija za standarde i ocjenjivanje u obrazovanju u BiH mjerodavne su za izradu, implementaciju, praćenje, evaluaciju i poboljšanje zajedničke jezgre nastavnih planova i programa.
- (6) Nastavni plan i program za određenu vrstu srednje škole utvrđuju se ovisno od vrste obrazovanja i profila za koji se učenici školuju.
- (7) Ovisno od profila obrazovanja, nastavnim planom i programom se za svaku vrstu srednje škole utvrđuje odnos između:
 - a) općeobrazovnog;
 - b) stručno-teorijskog i
 - c) praktičnog dijela.
- (8) Nastavni plan i program za učenike s tegobama u psihofizičkom razvoju donosi se posebno za svaku vrstu i stupanj ometenosti u razvoju.
- (9) Nastavni plan i program za posebno nadarene učenike donosi se kao poseban plan i program.
- (10) Dio nastavnih predmeta i sadržaja utvrđenih nastavnim planovima i programima može se, izuzev na jezicima konstitutivnih naroda BiH, izvoditi i na nekom od svjetskih jezika uz odobrenje Odjela.

Članak 35

(Donošenje nastavnog plana i programa)

- (1) Nastavni plan i program, za sve osnovne i srednje škole, donosi voditelj Odjela, na prijedlog pedagoške institucije.
- (2) Nastavne planove i programe privatne škole donosi voditelj Odjela na prijedlog osnivača, rukovodeći se utvrđenim principima i standardima na kojima se zasnivaju nastavni planovi i programi koji se primjenjuju u školama čiji je osnivač ili jedan od osnivača Distrikt i specifičnostima vrste škole i profila koji ta škola školuje.
- (3) O osnovnim segmentima i karakteristikama nastavnih planova i programa iz stavaka 1 i 2 ovoga članka, voditelj Odjela upoznaje Vladu Distrikta.

Članak 36

(Ostvarenje nastavnog plana i programa)

- (1) Nastavni plan i program ostvaruje se tijekom nastavne godine.
- (2) Za svaku nastavnu godinu voditelj Odjela donosi nastavni kalendar koji se dostavlja školama najkasnije do 20. kolovoza tekuće godine.
- (3) Nastava u prvom polugodištu počinje prvog ponedjeljka u rujnu.
- (4) U razredima koji nisu završni, nastava se ostvaruje u dva polugodišta i traje ukupno 37 radnih tjedana. Nastavni sadržaji se planiraju i ostvaruju u okviru 35 nastavnih tjedana.
- (5) Nastava u završnom razredu osnovne škole traje ukupno 36 radnih tjedana, a nastavni sadržaji ostvaruju se u okviru 34 nastavna tjedna.
- (6) U završnom razredu srednje škole nastava traje 32 radna tjedna, a nastavni sadržaji ostvaruju se u okviru 30 nastavnih tjedana.
- (7) Razlika u broju radnih i nastavnih tjedana rabi se za ostvarivanje posebnih programskih sadržaja, obilježavanje praznika, kulturnu i športsku djelatnost škole i

druge djelatnosti utvrđene godišnjim programom rada škole, kao i za nadoknadu izgubljenih sati, ukoliko je to potrebno.

- (8) Srednja stručna škola koja nastavu izvodi po modularnoj nastavnoj metodologiji, nastavu planira i izvodi sukladno sa zahtjevima modula.

Članak 37 (Odmor)

- (1) Učenici imaju zimski, proljetni i ljetni odmor.
- (2) Zimski odmor za učenike traje tri tjedna i počinje nakon završetka prvog polugodišta, proljetni traje jedan tjedan i u pravilu se rabi početkom mjeseca travnja, a ljetni odmor traje od završetka drugog polugodišta do početka iduće školske godine.
- (3) Iznimno, odlukom voditelja Odjela, dio zimskog odmora može se rabiti tijekom prvog ili drugog polugodišta.
- (4) Zimski odmor se može produljiti i trajati četiri tjedna, ukoliko to zahtijevaju izvanredne okolnosti.
- (5) U slučaju iz stavka 4 ovoga članka nastavni radni dani se nadoknađuju u drugom polugodištu, za broj dana provedenih na produljenom zimskom odmoru.

Članak 38 (Prekid odgojno-obrazovnog rada)

- (1) Tijekom školske godine ne smije se prekidati odgojno-obrazovni rad.
- (2) Odgojno-obrazovni rad može se prekinuti u slučaju:
 - a) elementarne nepogode;
 - b) epidemija;
 - c) zarazne bolesti,
 - d) ili drugih posebnih razloga.
- (3) Odluku o prekidu odgojno-obrazovnog rada donosi voditelj Odjela.
- (4) Izgubljeni radni dani se nadoknađuju tijekom školske godine.

II. GLAVA - GODIŠNJI PROGRAM RADA ŠKOLE

Članak 39 (Sadržaj godišnjeg programa)

- (1) Odgojno-obrazovni rad utvrđuje se nastavnim planom i programom i godišnjim programom.
- (2) Godišnji program na prijedlog nastavničkog vijeća usvaja školski odbor najkasnije do 1. listopada za tekuću školsku godinu.
- (3) Godišnjim programom se utvrđuju nastavne obveze, a osobito:
 - a) opseg, oblici i raspored neposrednog nastavnog rada;
 - b) ostali oblici odgojno-obrazovnog rada;
 - c) drugi poslovi, kao rad na profesionalnoj orijentaciji učenika, raspored i sadržaj izvannastavnih i drugih aktivnosti u školi.
- (4) Izvješće o realizaciji godišnjeg programa škola je dužna dostaviti Odjelu na koncu školske godine.
- (5) Izvješće o uspjehu u učenju i vladanju škola je dužna dostaviti Odjelu na koncu prvog polugodišta i na koncu školske godine, nakon popravnih ispita, a najkasnije do 1. rujna tekuće godine.
- (6) Izvješća iz stavaka 4 i 5 ovoga članka dostavljaju se na formularima čiju formu utvrđuje Odjel.

Članak 40 **(Trajanje nastave)**

- (1) Nastava u školama izvodi se u tijeku pet radnih dana u tjednu.
- (2) Ukoliko škola radi u više od dvije smjene, ili se radi o nadoknadi sati u smislu članka 36 ovoga zakona, nastava se može izvoditi šest dana tijekom tjedna.
- (3) Nastavni sat u školama traje 45 minuta, a u odjelima za učenike s tegobama u psihofizičkom razvoju 35 minuta.
- (4) Nastavni sat praktične poduke koji se izvodi u poduzećima i drugim institucijama traje 60 minuta, a na osnovi zaključenog ugovora o izvođenju praktične nastave.
- (5) Broj nastavnih sati tijekom radnog tjedna utvrđuje se nastavnim planom i programom, i to za:
 - a) devetogodišnju osnovnu školu nastava se izvodi u trajanju:
 - 1) do četiri sata dnevno (minimum 180 minuta) u prvoj trijadi,
 - 2) do šest nastavnih sati redovite nastave dnevno u drugoj trijadi,
 - 3) do sedam nastavnih sati redovite nastave dnevno u trećoj trijadi;
 - b) za srednju školu nastava se izvodi do sedam nastavnih sati redovite nastave dnevno.

Članak 41 **(Ostvarenje nastavnih sadržaja)**

- (1) Škola je dužna ostvarivati sve programske nastavne sadržaje i ostvariti planirani fond nastavnih sati tijekom školske godine.
- (2) Ukoliko se utvrdi da škola nije ispunila obveze iz stavka 1 ovoga članka, dužna je produljiti nastavu do ostvarenja planiranog godišnjeg fonda nastavnih sati, a najkasnije do 1. srpnja tekuće godine.
- (3) U iznimnom slučaju nastavna godina se može završiti i bez realizacije fonda nastavnih sati predviđenih nastavnim planom i programom, zbog opravdanih razloga i uz suglasnost voditelja Odjela.
- (4) Podzakonskim aktom, koji donosi voditelj Odjela, reguliraju se slučajevi iz stavka 3 ovoga članka i postotak odstupanja od realizacije fonda nastavnih sati predviđenih nastavnim planom i programom.

Članak 42 **(Izvannastavne aktivnosti)**

- (1) Pored redovite nastave, u osnovnoj i srednjoj školi organiziraju se izvannastavne aktivnosti učenika radi razvijanja i produbljanja njihovih stvaralačkih sposobnosti i stjecanja pozitivnih navika i vještina.
- (2) Zadatci i programski sadržaji izvannastavnih aktivnosti utvrđuju se nastavnim planom i programom, kao i godišnjim programom, a sukladno s pedagoškim standardima.
- (3) Izvannastavne aktivnosti učenika ostvaruju se u okviru sekcija, društava, klubova, učeničkih zadruga i drugih oblika aktivnosti, na principu dragovoljnosti učenika.
- (4) Izleti, posjeti, ekskurzije, logorovanja, škola u prirodi, društveno-korisni rad, dan škole i slični oblici odgojno-obrazovnog rada predviđeni godišnjim programom, organiziraju se i izvode u okviru nastavnih dana sukladno s utvrđenim načelima.

Članak 43 **(Praktična nastava i društveno-koristan rad)**

- (1) Škole mogu stavljati u promet proizvode, poluproizvode ili usluge, koje stvaraju u obavljanju praktične nastave ili izvođenju društveno-korisnog rada.
- (2) Ostvarena novčana sredstva iz tog prometa koriste se sukladno s podzakonskim aktima.

Članak 44
(Novi oblici rada)

- (1) Radi uvođenja novih oblika i sadržaja rada i inovacija u nastavnoj tehnologiji, a na prijedlog stručnih međunarodnih i tuzemnih institucija, Odjel može jednu ili više škola proglasiti pokusno-oglednom.
- (2) Škola može, uz odobrenje Odjela, razvijati nove organizacijske oblike i primjenjivati nove pristupe u sadržaju i metodi obrazovanja i poduke u svrhu uvođenja korisnih promjena u obrazovni sustav.
- (3) Škola može, uz odobrenje Odjela, sudjelovati u projektima Vladinih i nevladinih organizacija, a koje su sukladne s odgojno-obrazovnim radom škole.

Članak 45
(Udžbenici, nastavna sredstva i pomagala)

- (1) U nastavnom procesu rabe se školski udžbenici i nastavna sredstva koje odobri Odjel, na prijedlog pedagoške institucije, vodeći se međunarodnim standardima i kriterijima i osiguravajući multietničnost društva.
- (2) Za učenike s tegobama u psiho-fizičkom razvoju rabe se posebni školski udžbenici, nastavna sredstva i pomagala.
- (3) Školski udžbenici su izvori znanja i spoznaja koji obuhvaćaju nastavnim planom i programom utvrđene sadržaje za osnovnu i srednju školu.
- (4) U dodatne izvore učenja ubrajaju se i zbirke zadataka, priručnici, radne bilježnice i druga literatura koja može zamijeniti udžbenik ili čini njegov sastavni dio.

Članak 46
(Lektira)

- (1) U svrhu realizacije programa školske lektire, škole su obvezne organizirati rad školskih knjižnica sukladno s pedagoškim standardima i knjige školske lektire učiniti dostupnim svim učenicima.
- (2) Odjel je obvezan osigurati dostatan broj knjiga školske lektire.

Članak 47
(Pravila škole)

- (1) Na prijedlog nastavničkog vijeća i ravnatelja, školski odbor donosi pravila škole.
- (2) Pravila škole bliže reguliraju:
 - a) organizaciju nastave i izvannastavnih aktivnosti;
 - b) prava i obveze učenika;
 - c) način ostvarivanja javnosti rada škole;
 - d) suradnju i način ostvarivanja suradnje s roditeljima učenika;
 - e) način donošenja pravila o kućnom redu;
 - f) redosljed kandidata pri upisu u srednju školu;
 - g) način napredovanja učenika;
 - h) rad stručnih tijela škole;
 - i) način rada, rukovođenja i upravljanja školom;
 - j) druga pitanja od značaja za rad škole.

ČETVRTI DIO - UČENICI

I. GLAVA - UPIS UČENIKA U OSNOVNU ŠKOLU

Članak 48 (Upis učenika)

- (1) Upis u osnovnu školu vrši se na osnovi popisa školskih obveznika dostavljenog školi od matičnog ureda prema izvadcima iz matične knjige rođenih.
- (2) Upis se vrši tijekom travnja i svibnja mjeseca na osnovi nalaza povjerenstva za ocjenu sposobnosti djeteta za upis u osnovnu školu.
- (3) Povjerenstvo iz stavka 2 ovoga članka imenuje voditelj Odjela, a čine ga liječnik, školski pedagog, defektolog, logoped, psiholog i nastavnik škole, s tim da su svi članovi povjerenstva državni ili javni službenici javne uprave Distrikta.
- (4) U prvi razred osnovne škole upisuju se djeca koja do 1. travnja tekuće godine navršavaju šest godina života i koja su po ocjeni povjerenstva iz stavka 2 ovoga članka sposobna za pohađanje prvog razreda.
- (5) Nakon stručnog nalaza, a uz suglasnost roditelja, Odjel može dopustiti jednu godinu ranijeg ili jednu godinu kasnijeg upisa u prvi razred, ukoliko je to u najboljem interesu djeteta.

Članak 49 (Upis učenika s posebnim potrebama)

- (1) Upis u odjel za obrazovanje učenika s posebnim potrebama vrši se na osnovi:
 - a) nalaza i mišljenja povjerenstva o otkrivanju, ocjenjivanju, sposobnosti, razvrstavanju i evidenciji djece i mladeži s posebnim potrebama;
 - b) rješenja o kategorizaciji djeteta, koje donosi mjerodavni organ.
- (2) Prijedlog za ponovno utvrđivanje vrste i stupnja ometenosti u razvoju može podnijeti roditelj, škola, organ socijalne skrbi i zdravstvena ustanova.
- (3) Rješenjem o utvrđivanju vrste i stupnja ometenosti u razvoju učenika utvrđuje se vrsta i stupanj ometenosti u razvoju, odgovarajuća rehabilitacija i profesionalno usmjeravanje učenika.
- (4) Upis iz stavka 1 ovoga članka vrši se tijekom mjeseca svibnja.

Članak 50 (Kategorizacija)

- (1) Postupak rane identifikacije djeteta s posebnim potrebama počinje u fazi utvrđivanja sposobnosti djeteta za upis u prvi razred, a nalazom povjerenstva iz članka 49 stavak 1 točka a ovoga zakona određuje se način edukacije i rehabilitacije.
- (2) Dijete s manjim tegobama u psihofizičkom razvoju i dijete koje po ocjeni povjerenstva iz članka 49 stavak 1 točka a ovoga zakona treba učiti uz pojačan nadzor i rad pedagoga, psihologa i defektologa, pohađa nastavu u redovnim odjelima, odnosno u inkluzivnoj nastavi.
- (3) Djeca sa izraženijim tegobama u psihofizičkom razvoju pohađaju nastavu u posebnim odjelima po adaptiranom nastavnom planu i programu gdje je, pored edukacije, potrebna rehabilitacija i resocijalizacija.
- (4) Pravilnikom koji donosi voditelj Odjela detaljnije se reguliraju kategorija, postupak identifikacije, socijalizacije, vođenje evidencije i dokumentacije, planiranje i način rada, profil, poduka i profesionalni razvoj stručnog kadra za rad s učenicima s posebnim potrebama.

Članak 51
(Promjene u razvoju učenika)

Kada tijekom školovanja u razvoju učenika nastupe promjene koje zahtijevaju prelazak iz odjela za učenike s posebnim potrebama u redoviti ili iz redovitog u odjel za učenike s posebnim potrebama, škola upućuje učenika na povjerenstvo iz članka 49 stavak 1 točka a ovoga zakona, radi davanja nalaza i mišljenja.

Članak 52
(Drugi načini obrazovanja)

- (1) Učeniku koji zbog invalidnosti ili druge teške bolesti ne može pohađati nastavu, obrazovanje se omogućuje kod kuće.
- (2) Učeniku koji je zbog duge i teške bolesti smješten u zdravstvenu ustanovu, obrazovanje se pruža u bolnici, a učenik koji je smješten u socijalnu ustanovu pohađa školu koja je najbliža toj ustanovi.
- (3) Obrazovanje učenika iz stavaka 1 i 2 ovoga članka uređuje Odjel, na prijedlog pedagoške institucije.
- (4) U slučaju da učenik iz zdravstvenih razloga nije u mogućnosti sudjelovati u nekoj fizičkoj aktivnosti ili izvođenju fizičke vježbe iz određenog nastavnog predmeta ili ako bi takva vježba mogla ugroziti njegovo zdravlje, privremeno ili trajno se oslobađa takvih aktivnosti.
- (5) Odluku o oslobađanju učenika iz stavka 4 ovoga članka donosi nastavničko vijeće na preporuku mjerodavne zdravstvene ustanove.

Članak 53
(Izvjeshće o upisanim učenicima)

Poslije obveznog upisa djece u prvi razred, osnovna škola je dužna do 30. lipnja tekuće godine Odjelu podnijeti izvješće o upisanim učenicima.

Članak 54
(Obveza roditelja ili skrbnika)

- (1) Roditelj, odnosno skrbnik obavezan je djetetu osigurati redovito pohađanje nastave u tijeku trajanja osnovnog obrazovanja.
- (2) Roditelj, odnosno skrbnik ima pravo odabrati vrstu obrazovanja koju će dijete stjecati, pod uvjetom da je takvim izborom ostvareno pravo na odgovarajuće obrazovanje.
- (3) Roditelj, odnosno skrbnik ima pravo i obvezu da, sukladno sa svojim mogućnostima, potiče daljnje obrazovanje djeteta.
- (4) Roditelj, odnosno skrbnik, koji bez opravdanog razloga ne izvršava obveze iz stavka 3 ovoga članka, snosi prekršajnu odgovornost sukladno Zakonu o prekršajima Brčko distrikta BiH.
- (5) Prekršajni postupak protiv roditelja, odnosno skrbnika inicira ravnatelj škole koju učenik treba pohađati.

Članak 55
(Prestanak obveze pohađanja osnovne škole)

- (1) Učeniku koji je navršio 15 godina prestaje obveza pohađanja osnovne škole istekom te školske godine.

- (2) Škola može odlukom ravnatelja učeniku koji je navršio 15 godina, a nije stekao osnovno obrazovanje, omogućiti školovanje do navršenih 17 godina, ako to zahtijeva učenik, roditelj ili skrbnik.
- (3) Učenik s posebnim potrebama može stjecati osnovno obrazovanje do navršenih 19 godina.

II. GLAVA - UPIS UČENIKA U SREDNJU ŠKOLU

Članak 56 (Upis učenika u srednju školu)

- (1) U srednju školu može se upisati osoba koja je završila osnovnu školu.
- (2) Redoviti učenik prvog razreda srednje škole ne može biti stariji od 18 godina, odnosno 19 godina za učenike s posebnim potrebama, ukoliko se radi o prvom upisu.
- (3) Upis u prvi razred srednje škole, kao javne ustanove, vrši se u lipanjskom i kolovoškom roku na osnovi natječaja koji raspisuje Odjel.
- (4) Natječaj se objavljuje preko sredstava javnog informiranja, najmanje mjesec dana prije prvog upisnog roka, izuzev za izvanredne polaznike.
- (5) Upis za izvanredne polaznike i učenike radi stjecanja stručne osposobljenosti prekvalifikacije, dokvalifikacije ili specijalizacije, vrši škola uz suglasnost Odjela, na osnovi natječaja u prvoj polovici rujna tekuće godine.
- (6) Uvjeti i način upisa u srednju školu utvrđuju se pravilima srednje škole.

Članak 57 (Redoslijed kandidata)

Redoslijed kandidata pri upisu u srednju školu utvrđuje se na osnovi postignutog uspjeha u osnovnoj školi sukladno s pravilima srednje škole.

Članak 58 (Žalba na natječaj za upis)

- (1) Sudionik natječaja za upis učenika u prvi razred srednje škole, njegov roditelj ili skrbnik, koji smatra da natječaj za upis nije proveden na utvrđen način i da su time povrijeđena prava sudionika, ima pravo podnijeti žalbu ravnatelju škole u roku od pet dana od objavljivanja popisa primljenih učenika.
- (2) Ravnatelj škole odlučuje o žalbi u roku od pet dana od dana podnošenja.

Članak 59 (Broj učenika za upis u srednju školu)

- (1) Broj učenika za upis u iduću školsku godinu, srednja škola je dužna predložiti Odjelu do 31. prosinca tekuće godine.
- (2) Odluku o broju učenika za upis u srednju školu, kao javnu ustanovu, donosi Vlada Distrikta do 31. ožujka tekuće godine.

Članak 60 (Upis učenika iz entiteta i inozemstva)

- (1) Učenici koji su završili osnovno obrazovanje u Federaciji BiH ili Republici Srpskoj, upisuju se u srednju školu pod jednakim uvjetima kao i učenici koji su završili osnovno obrazovanje u Distriktu.

- (2) Pri upisu učenika koji su završili osnovno obrazovanje u inozemstvu, Odjel, na prijedlog pedagoške institucije, rješenjem utvrđuje obvezu polaganja dopunskih ispita za predmete koje učenici nisu izučavali ili su ih izučavali u znatno manjem opsegu.
- (3) Na rješenje iz stavka 2 ovoga članka učenik, njegov roditelj ili skrbnik imaju pravo podnijeti žalbu Apelacijskom povjerenstvu u roku od osam dana od dana prijama rješenja.

Članak 61
(Troškovi obrazovanja stranih državljana i osoba bez državljanstva)

Strani državljanin i osobe bez državljanstva plaćaju troškove obrazovanja, ukoliko međunarodnim ugovorima, sporazumima ili drugim aktima nije drugačije utvrđeno.

Članak 62
(Izvanredno pohađanje)

- (1) Učenik srednje škole može istodobno upisati i polagati predmete drugog programa srednje škole u istoj ili drugoj srednjoj školi, kao izvanredan učenik, i na taj način steći i drugo obrazovanje.
- (2) Iznimno, umjetničku školu, u svojstvu redovitih učenika, mogu pohađati i učenici koji redovito pohađaju neku drugu školu.
- (3) Pravilima škole utvrđuju se bliži uvjeti stjecanja obrazovanja, u smislu stavka 1 ovoga članka.

Članak 63
(Opredjeljenje za učenje stranog jezika)

Učenik, koji je u osnovnoj školi učio dva strana jezika, ima pravo da se prilikom upisa u prvi razred srednje škole opredijeli koji od tih jezika će učiti, izuzev u slučaju kada je nastavnim planom i programom određeno obvezno učenje dva jezika.

Članak 64
(Prelazak u drugu školu)

- (1) Učenik koji prelazi u drugu školu radi završavanja započetog školovanja u istom trajanju, polaže dopunske ispite iz predmeta koji nisu bili utvrđeni nastavnim planom i programom škole koju je pohađao u rokovima utvrđenim aktima škole.
- (2) Učenik koji se upisao u idući razred s obvezom polaganja razlike predmeta, dužan ih je položiti najkasnije do 15. travnja iduće godine.
- (3) Učenik upisan u školu radi prekvalifikacije ili dokvalifikacije polaže dopunske ispite iz nastavnih predmeta koje odredi Odjel na prijedlog pedagoške institucije.
- (4) Učenik može preći u drugu srednju školu najkasnije do konca prvog polugodišta tekuće školske godine.

III. GLAVA - PRESTANAK STATUSA UČENIKA

Članak 65
(Prestanak statusa učenika)

- (1) Status učenika osnovne i srednje škole prestaje:
 - a) ispisivanjem iz škole;
 - b) gubljenjem prava na daljnje redovito obrazovanje u toj školi;
 - c) isključenjem iz škole;

- d) završavanjem obrazovanja u toj školi;
 - e) samovoljnim napuštanjem škole.
- (2) Postupak i uvjeti prestanka statusa učenika škole iz stavka 1 ovoga članka utvrđuju se pravilima škole i propisima o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti učenika.
- (3) Propise o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti učenika donosi voditelj Odjela.

Članak 66 **(Preusmjeravanje učenika)**

- (1) Učenik, koji zaostaje u savladavanju nastavnih sadržaja ili ne završi razred, može se preusmjeriti na obrazovanje s jednostavnijim programom.
- (2) Uvjeti i način preusmjeravanja učenika utvrđuju se podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela.

Članak 67 **(Ispis učenika iz škole)**

- (1) Učenik se može ispisati iz osnovne, odnosno srednje škole koju pohađa:
 - a) kada je iz objektivnih razloga prekid obrazovanja nužan ili
 - b) kada prelazi u drugu školu.
- (2) Pored razloga iz stavka 1 ovoga članka, učenik srednje škole može podnijeti zahtjev za ispis i iz drugih razloga uz suglasnost roditelja ili po vlastitoj volji nakon punodobnosti.
- (3) Zahtjev iz stavka 2 ovoga članka podnosi se najkasnije dva mjeseca prije završetka nastave u drugom polugodištu, odnosno dva mjeseca prije završetka obrazovanja.
- (4) Učenik koji se ispisao iz srednje škole može se upisati u drugu školu u roku od sedam dana od dana izdavanja ispisnice.
- (5) Učenik iz stavka 2 ovoga članka, koji se ne upiše u propisanom roku, ima pravo iduće školske godine izvršiti ponovni upis u isti razred.
- (6) Škola ispisuje učenika na osnovi pismene izjave roditelja o preseljenju, kao i po službenoj dužnosti utvrđene promjene mjesta boravka.
- (7) Ispisanom učeniku škola izdaje uvjerenje o postignutom uspjehu do trenutka ispisivanja iz škole.

Članak 68 **(Izbivanje s nastave radi priprema i udjela na natjecanjima)**

- (1) Škola može učenicima koji su proglašeni vrhunskim sportašima ili nadarenim učenicima, koji sudjeluju na državnim ili međunarodnim natjecanjima, odobriti izbivanje s nastave radi pripremanja i udjela na natjecanjima, a sukladno s pravilima škole.
- (2) Propušteno gradivo učenik je dužan nadoknaditi tijekom školske godine.

IV. GLAVA - OCJENJIVANJE UČENIKA

Članak 69 **(Način ocjenjivanja)**

- (1) Učenik se ocjenjuje iz svih nastavnih predmeta i vladanja.
- (2) Ocjena je javna i priopćava se učeniku s obrazloženjem.
- (3) Ocjenjivanje u školi je opisno i brojčano.
- (4) Opisnim ocjenama ocjenjuju se učenici do drugog polugodišta trećeg razreda osnovne škole.

- (5) Opisne ocjene su definirane podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela, a na prijedlog pedagoške institucije.
- (6) Brojčane ocjene iz predmeta ili oblasti su: izvrstan (5), vrlo dobar (4), dobar (3), dovoljan (2) i nedovoljan (1).
- (7) Ocjena nedovoljan (1) nije prolazna.
- (8) Ocjenjivanje učenika srednjih stručnih škola koje rade po modularnim nastavnim planovima i programima, regulira se podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela na prijedlog pedagoške institucije.

Članak 70 (Opći uspjeh)

- (1) Opći uspjeh učenika utvrđuje se na osnovi zaključnih ocjena završetkom prvog polugodišta i na koncu nastavne godine, a za učenike upućene na popravni ispit, poslije obavljenih popravnih ispita.
- (2) Za učenike za koje se nastava ne izvodi po polugodištima opći uspjeh se utvrđuje na koncu obrazovnog ciklusa.
- (3) Poslije prvog polugodišta i na koncu nastavne godine, nastavničko vijeće analizira uspjeh u učenju i vladanju učenika i predlaže odgovarajuće mjere.

Članak 71 (Zaključna ocjena)

- (1) Zaključnu ocjenu iz pojedinih nastavnih predmeta utvrđuje odjelno vijeće na prijedlog predmetnog nastavnika, odnosno razrednog nastavnika u razrednoj nastavi.
- (2) Učenik, njegov roditelj ili skrbnik, imaju pravo podnijeti prigovor na zaključnu ocjenu.
- (3) Prigovor se podnosi nastavničkom vijeću u roku od pet dana od dana priopćavanja ocjene.
- (4) Prigovorom se može zahtijevati izuzeće predmetnog nastavnika.
- (5) Nastavničko vijeće je dužno u roku od pet dana donijeti odluku o prigovoru.
- (6) Ako nastavničko vijeće usvoji prigovor, imenuje povjerenstvo koje je dužno provjeriti znanje učenika u roku od tri dana od dana usvajanja prigovora. Ocjena povjerenstva je konačna.
- (7) Ako nastavničko vijeće odbije prigovor, podnositelj prigovora ima pravo podnijeti žalbu školskom odboru, koji je dužan u roku od osam dana donijeti konačnu odluku.

Članak 72 (Opći uspjeh učenika)

- (1) Opći uspjeh učenika utvrđuje se na temelju prosjeka prolaznih ocjena iz svih nastavnih predmeta.
- (2) Učenik je završio razred sa:
 - a) izvrsnim (5) uspjehom, ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 4,50;
 - b) vrlo dobrim (4) uspjehom, ako je postigao prosječnu ocjenu od 3,50 do 4,49;
 - c) dobrim (3) uspjehom, ako je postigao prosječnu ocjenu od 2,50 do 3,49;
 - d) dovoljnim (2) uspjehom, ako je imao sve prolazne ocjene i prosječnu ocjenu od 2,00 do 2,49.
- (3) Učenik može tijekom školske godine privremeno ili za stalno biti oslobođen savladavanja pojedinih oblika rada na satima športske kulture.
- (4) Odluku o oslobađanju iz stavka 3 ovoga članka donosi nastavničko vijeće, na osnovi mišljenja mjerodavne zdravstvene ustanove.
- (5) Učenik koji je oslobođen nastave ne može ostati neocijenjen, niti dobiti negativnu ocjenu.

(6) Za učenika iz stavka 3 ovoga članka ocjena se formira na osnovi postignutog uspjeha iz drugih dijelova nastavnog gradiva i aktivnosti.

(7) Odjelno, odnosno nastavničko vijeće utvrđuje rang-listu postignutog uspjeha učenika na razini odjela, odnosno razreda i škole. Rang-lista postignutog uspjeha utvrđuje se na dvije decimale.

(8) Na osnovi postignutog uspjeha iz stavka 7 ovog članka, proglašava se učenik generacije škole sukladno s pravilima škole.

(9) Učenicima koji su tijekom osnovnog ili srednjeg obrazovanja postigli prosječan uspjeh 5,00 i do konca školovanja imali primjerno vladanje, izdaje se posebna diploma.

Članak 73

(Ponavljanje razreda i popravni ispit)

- (1) Učenik koji na koncu drugog polugodišta ima tri ili više zaključnih ocjena nedovoljan (1), upućuje se da ponovi razred.
- (2) U tijeku redovitog obrazovanja učenik srednje škole može samo jednom ponoviti razred.
- (3) Učenik koji na koncu drugog polugodišta, odnosno obrazovanja, ima jednu ili dvije zaključne ocjene nedovoljan (1), upućuje se na popravni ispit u kolovoškom popravnom roku.
- (4) Učenik koji ne položi popravni ispit upućuje se da ponovi razred.

Članak 74

(Završavanje razreda)

Učenik je završio razred, odnosno obrazovanje, kad je ispunio sve obveze utvrđene nastavnim planom i programom i ukoliko nema zaključenih ocjena nedovoljan (1).

Članak 75

(Vladanje)

- (1) U školi se ocjenjuje i vladanje učenika.
- (2) Ocjena iz vladanja je:
 - a) „uzorno“ (5);
 - b) „vrlo dobro“ (4);
 - c) „dobro“ (3);
 - d) „zadovoljava“ (2);
 - e) „loše“ (1).
- (3) Ocjenu iz vladanja utvrđuje odjelno vijeće izuzev ocjene «loše» (1), koju utvrđuje nastavničko vijeće.
- (4) Ocjena „loše“ (1) pismeno se obrazlaže, a učenik, njegov roditelj ili skrbnik mogu uložiti žalbu školskom odboru u roku od pet dana od dana prijama rješenja.
- (5) Školski odbor razmatra žalbu i donosi rješenje u roku od osam dana.

Članak 76

(Brže napredovanje učenika)

- (1) Učenik koji tijekom obrazovanja postiže izvrstan uspjeh može završiti dva razreda u tijeku jedne školske godine.
- (2) Brže napredovanje učenika se bliže regulira pravilima škole.

Članak 77
(Svjedodžba i diploma)

- (1) Osnovna škola izdaje svjedodžbu o završenom osnovnom obrazovanju sa uspjehom iz svih razreda predmetne nastave, a srednja škola o svakom završenom razredu.
- (2) Učeniku koji sa uspjehom položi maturalni, odnosno završni ispit srednje škole, izdaje se diploma o završenoj srednjoj školi.
- (3) Na zahtjev učenika, njegovog roditelja ili skrbnika, škola izdaje umnožak svjedodžbe, odnosno diplome na temelju podataka iz matične knjige.
- (4) Škola, na zahtjev učenika, njegovog roditelja ili skrbnika, izdaje uvjerenje o završenom modulu na osnovi podataka iz matične i razredne knjige.

Članak 78
(Dopunski, razredni, izvanredni, maturalni, odnosno završni ispit)

- (1) Izuzev popravnog ispita, učenik može polagati dopunski, razredni, izvanredni, maturalni, odnosno završni ispit.
- (2) Dopunski ispit se polaže iz određenih predmeta ili oblasti u slučajevima promjene škole, a nakon provedenog postupka ekvivalencije.
- (3) Razredni ispit polažu redoviti učenici koji su iz opravdanih razloga ostali neocijenjeni na koncu nastavne godine, odnosno obrazovanja, po odgovarajućem nastavnom planu i programu. Razredni ispit se organizira u slučaju kada je učenik opravdano izostao s nastave više od jedne trećine planiranih sati tijekom nastavne godine.
- (4) Izvanredni ispit polažu izvanredni učenici.
- (5) Maturalni, odnosno završni ispit polažu redoviti i izvanredni učenici srednjih škola, poslije završetka obrazovanja u srednjoj školi.
- (6) U slučaju utvrđenih nepravilnosti nastavničko vijeće poništava ispit iz stavka 1 ovoga članka.
- (7) Organiziranje, način, vrijeme i uvjeti polaganja i poništavanja ispita u školi utvrđuju se podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela.

Članak 79
(Žalba na ocjenu na ispitu)

- (1) Učenik, njegov roditelj ili skrbnik, nezadovoljan ocjenom na popravnom, dopunskom, razrednom, maturalnom, odnosno završnom ispitu ima pravo podnijeti žalbu nastavničkom vijeću škole u roku od pet dana od dana objavljivanja rezultata.
- (2) Ukoliko se utvrdi nepravilnost, nastavničko vijeće poništava ispit i učeniku omogućuje polaganje ispita u roku od tri dana od dana utvrđivanja nepravilnosti, pred povjerenstvom koje imenuje ravnatelj.

Članak 80
(Povjerenstvo)

- (1) Povjerenstvo iz članka 79 stavka 2 ovoga zakona čine tri člana od kojih je jedan nastavnik predmeta iz kojeg se polaže ispit.
- (2) Nastavnik čija je ocjena osporena ne može biti član povjerenstva.
- (3) Ocjena povjerenstva je konačna.

Članak 81
(Pohvale i nagrade)

Učenicima koji postižu iznimne rezultate mogu se dodjeljivati pohvale i nagrade, kao i posebna diploma, čiji oblik i sadržaj utvrđuje Odjel podzakonskim aktom.

V. GLAVA – ODGOJNO-DISCIPLINSKA I MATERIJALNA ODGOVORNOST

Članak 82
(Redovito pohađanje škole)

Učenik ima pravo i dužnost da redovito pohađa nastavu i izvršava sve školske obveze te da se ponaša sukladno s ovim zakonom i drugim propisima.

Članak 83
(Vrste povreda discipline)

- (1) Povrede discipline mogu biti lakše i teže.
- (2) Teže povrede discipline propisuju se ovim zakonom.

Članak 84
(Lakše povrede discipline i obveza učenika)

- (1) Lakše povrede discipline i obveza učenika su:
 - a) neredovito pohađanje nastave;
 - b) nemaran odnos prema radu, učenju i radnim aktivnostima u školi.
- (2) Izuzev lakših povreda discipline i obveza učenika iz stavka 1 ovoga članka, drugi postupci i radnje koji predstavljaju lakše povrede discipline i obveza učenika, propisuju se podzakonskim aktom.

Članak 85
(Teže povrede discipline i obveza učenika)

Teže povrede discipline i obveza učenika su:

- a) prepravak podataka u svjedodžbi, diplomi, knjižici i drugom javnom dokumentu izdanom od škole;
- b) dopisivanje podataka u evidenciju koju vodi škola;
- c) kršenje kućnog reda i općeprihvaćenih standarda ponašanja;
- d) političko organiziranje i djelovanje u školi;
- e) krađa;
- f) nepridržavanje pravila o zaštiti na radu;
- g) poticanje, davanje i pomaganje u uporabi i uporaba alkohola i narkotičnih sredstava;
- h) izazivanje i sudjelovanje u tučnjavi u školi ili na praksi;
- i) posjedovanje oružja, nošenje oružja, opojnih sredstava i alkohola, i svega ostalog opasnog po život i zdravlje čovjeka;
- j) neopravdano izostajanje s nastave i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada više od 36 nastavnih sati tijekom školske godine;
- k) nepridržavanje pravila o radu škole;
- l) ponašanje kojim se vrijeđaju nacionalni, religijski i drugi osjećaji učenika, nastavnika ili drugih stanovnika Distrikta.

Članak 86
(Odgojno-stegovne mjere)

- (1) Odgojno-stegovne mjere su:
 - a) ukor odjelnog starješine;
 - b) ukor odjelnog vijeća;
 - c) ukor ravnatelja;
 - d) ukor nastavničkog vijeća;
 - e) premještaj u drugi odjel škole ili u drugu najbližu osnovnu školu i
 - f) isključenje iz škole.
- (2) Odgojno-stegovne mjere iz stavka 1 točke a, b i c ovoga članka izriču se za lakše povrede discipline i obveza učenika.
- (3) Odgojno-stegovne mjere iz stavka 1 točke d, e i f ovoga članka izriču se za teže povrede discipline i obveza učenika.
- (4) Odluku o izricanju odgojno-stegovnih mjera iz stavka 3 ovoga članka donosi nastavničko vijeće.
- (5) Na osnovi odluke iz stavka 4 ovoga članka ravnatelj škole donosi rješenje o izricanju odgojno-stegovne mjere.

Članak 87
(Žalba na rješenje o izricanju odgojno-stegovne mjere)

- (1) Učenik, njegov roditelj ili skrbnik imaju pravo podnijeti žalbu školskom odboru protiv rješenja iz članka 86 stavak 5 u roku od pet dana od dana dostavljanja rješenja.
- (2) Žalba na rješenje za odgojno-stegovne mjere iz članka 86 stavak 3 točke e i f odlaže izvršenje do donošenja drugostupanjskog rješenja.
- (3) Školski odbor škole donosi drugostupanjsko rješenje u roku od 15 dana od dana podnošenja žalbe.
- (4) Protiv rješenja iz stavka 3 ovoga članka ne može se pokrenuti upravni spor.

Članak 88
(Posljedice izricanja odgojno-stegovne mjere)

- (1) Izrečena odgojno-stegovna mjera ima za posljedicu smanjenje ocjene iz vladanja učenika.
- (2) Izrečena odgojno-stegovna mjera se odnosi na školsku godinu za koju je izrečena i može se, tijekom školske godine, ublažiti ili ukinuti.

Članak 89
(Materijalna odgovornost učenika)

Učenik je dužan nadoknaditi materijalnu štetu koju, u namjeri ili krajnjoj nepozornosti, počini u školi ili na praksi.

Članak 90
(Postupak za utvrđivanje odgovornosti učenika)

Povrede discipline i obveza učenika, postupak za utvrđivanje odgovornosti učenika, trajanje i posljedice izrečene odgojno-stegovne mjere, njezino ublažavanje ili ukidanje i naknada počinjene materijalne štete, utvrđuje se posebnim podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela i pravilima škole.

VI. GLAVA – PRITUŽBA

Članak 91 (Pravo na pritužbu)

Učenik, njegov roditelj ili skrbnik, koji smatra da su mu povrijeđena prava utvrđena ovim zakonom, ima pravo podnijeti pritužbu.

Članak 92 (Razmatranje pritužbe)

- (1) Pritužba se podnosi voditelju Odjela u roku od osam dana od dana saznanja, a najkasnije u roku od tri mjeseca od dana povrede prava.
- (2) Voditelj Odjela je dužan, ukoliko je pritužba osnovana, upozoriti odgovornu osobu i utvrditi rok za otklanjanje povrede prava.
- (3) Ukoliko odgovorna osoba ne postupi po upozorenju iz stavka 2 ovoga članka, voditelj Odjela je dužan odlučiti o pritužbi u roku od osam dana.
- (4) Odgovorna osoba iz stavka 3 ovoga članka čini težu povredu službene dužnosti zbog nepostupanja po upozorenju iz stavka 2 ovoga članka.

PETI DIO - NASTAVNICI, STRUČNI SURADNICI I SURADNICI U NASTAVI

Članak 93 (Nastavnici i suradnici u nastavi)

- (1) Nastavu u školama izvodi nastavnik koji ima odgovarajuću visoku stručnu spremu.
- (2) Stručno-teorijsku nastavu u srednjoj školi mogu izvoditi i osobe s visokom stručnom spremom i dopunskim psihološko-pedagoškim i metodičkim obrazovanjem, stečenim na odgovarajućem fakultetu.
- (3) Praktičnu nastavu u srednjoj školi izvode nastavnici i suradnici u nastavi sa stručnom spremom utvrđenom nastavnim planom i programom.
- (4) U slučaju nedostatka kadrova, izvođenje nastave može se povjeriti i nastavniku, odnosno suradniku u nastavi s nižim stupnjem stručne spreme sukladno nastavnim planu i programu.

Članak 94 (Stručni suradnici)

Pedagoške, psihološke, defektološke, andragoške, socijalno-zaštitne, programerske, knjižničarske i druge stručne poslove obrazovno-odgojnog rada u školi obavljaju stručni suradnici s odgovarajućom visokom stručnom spremom.

Članak 95 (Izvanjski suradnici)

- (1) Izvođenje nastave manjkavih struka i predmeta ili stručno-pedagoški nadzor može se povjeriti i izvanjskom suradniku.
- (2) Izvanjski suradnik je osoba koja posjeduje odgovarajuću stručnu spremu potrebnu za izvođenje nastave manjkavih struka, utvrđenu nastavnim planom i programom, ili osoba koja posjeduje odgovarajuće zvanje potrebno za obavljanje stručno-pedagoškog nadzora.

Članak 96
(Radna mjesta i kategorizacija)

- (1) Radna mjesta državnih, odnosno javnih službenika i namještenika u obrazovanju utvrđuju se Organizacijskim planom Vlade Distrikta, odnosno aktom o usustavljanju radnih mjesta javnih službenika i namještenika u obrazovanju.
- (2) Popunjavanje radnih mjesta javnih službenika i namještenika u obrazovanju vrši se sukladno odluci o realizaciji plana zapošljavanja javnih službenika i namještenika u obrazovanju.
- (3) Gradonačelnik, na prijedlog voditelja Odjela, donosi odluku o kategorizaciji radnih mjesta javnih službenika i namještenika u obrazovanju.

Članak 97
(Sistematski liječnički pregled)

- (1) Odjel je dužan prije početka nastave za sve zaposlenike u školama organizirati sistematski liječnički pregled za tekuću školsku godinu.
- (2) Troškove pregleda snosi Odjel.
- (3) U školi ne može raditi osoba koja boluje od zarazne, duševne ili socijalne bolesti, kao što je alkoholizam, narkomanija ili sociopatsko ponašanje.
- (4) Kada povjerenstvo utvrdi da postoje indiciji da je osobi iz stavka 1 ovoga članka narušeno psihičko ili fizičko zdravlje u mjeri koja bitno smanjuje njezinu radnu sposobnost, donosi odluku o upućivanju na izvanredni liječnički pregled.
- (5) Povjerenstvo iz stavka 4 ovoga članka imenuje voditelj Odjela, koje čine psiholog, pedagog i ravnatelj škole.
- (6) Nakon stručnog nalaza zdravstvene ustanove, Odjel odlučuje o daljnjem angažiranju zaposlenika sukladno Zakonu.
- (7) Osobi iz stavka 4 ovoga članka, koja odbije izvršenje odluke školskog odbora o upućivanju na liječnički pregled, prestaje radni odnos u školi.

Članak 98
(Radno vrijeme)

Pravilima škole utvrđuje se raspored radnog vremena i uporaba dnevnog odmora tijekom radnog dana nastavnika, stručnog suradnika i suradnika u nastavi u okviru 40-satnog radnog tjedna, a sukladno s pedagoškim standardima i normativima.

Članak 99
(Broj nastavnih sati)

U okviru 40-satnog tjedna u osnovnoj i srednjoj školi, a sukladno s pedagoškim standardima i normativima, broj nastavnih sati svih vrsta i oblika neposrednog obrazovnog rada može biti najviše:

- a) 25 sati za nastavnika;
- b) 28 sati za nastavnika praktične nastave;
- c) 30 sati za stručnog suradnika u nastavi.

Članak 100
(Godišnji odmor)

- (1) Nastavnik, stručni suradnik i suradnik u nastavi rabi godišnji odmor u pravilu tijekom ljetnog ferija.
- (2) Pravilima škole propisuje se način uporabe godišnjeg odmora osoba iz stavka 1 ovoga članka.
- (3) Ukoliko postoje opravdani razlozi, nerabljeni godišnji odmor može se rabiti u idućoj godini tijekom zimskog i proljetnog ferija.

Članak 101
(Zamjena nenazočnog nastavnika)

- (1) Zbog potrebnog kontinuiteta nastavnog procesa, u slučaju privremene spriječenosti za rad, plaćenog i neplaćenog dopusta, nastavnik, stručni suradnik i suradnik u nastavi zamjenjuje drugog nastavnika, stručnog suradnika i suradnika u nastavi.
- (2) Osnovna plaća zaposlenog koji radi na zamjeni zaposlenika iz stavka 1 ovoga članka uvećava se sukladno broju održanih sati i cijeni nastavnog sata koju odredi Vlada Distrikta.
- (3) Zamjena nenazočnog nastavnika, stručnog suradnika i suradnika u nastavi iz stavka 1 ovoga članka, može trajati najdulje do tri mjeseca.

Članak 102
(Usavršavanje)

- (1) Nastavnik, stručni suradnik i suradnik u nastavi dužan je usavršavati se u svrhu što uspješnijeg ostvarivanja i promicanja obrazovno-odgojnog rada sukladno programu stručnog usavršavanja.
- (2) Program stručnog usavršavanja nastavnika, stručnog suradnika i suradnika u nastavi pravilnikom propisuje voditelj Odjela na prijedlog pedagoške institucije, i dostavlja školama najkasnije do 10. rujna tekuće godine.

Članak 103
(Stručni ispit)

- (1) Nastavnici, stručni suradnici i suradnici u nastavi obvezni su imati stručni ispit za rad u nastavi.
- (2) Osobe iz stavka 1 ovoga članka koje prvi put zasnivaju radni odnos u školi obvezne su, nakon isteka jedne godine rada u školi, polagati stručni ispit za rad u nastavi.
- (3) Osobama iz stavka 1 ovoga članka koje ne polože stručni ispit za rad u nastavi u roku od godinu dana od isteka roka iz stavka 2 ovoga članka prestaje radni odnos po sili zakona.
- (4) Stručni ispit iz stavka 1 ovoga članka se polaže pred stručnim povjerenstvom koje imenuje gradonačelnik Distrikta.
- (5) Program polaganja stručnog ispita iz stavka 1 ovoga članka, sastav povjerenstva, način polaganja i ostala pitanja vezana za stručni ispit uređuju se pravilnikom koji donosi voditelj Odjela.

Članak 104
(Godišnje ocjenjivanje)

- (1) Ravnatelj škole svake godine ocjenjuje i vrednuje rad nastavnika, stručnog suradnika i suradnika u nastavi sukladno pravilniku o ocjenjivanju i dinamici utvrđenoj od Odjela.
- (2) Ocjenjivanje osoba iz stavka 1 ovoga članka podrazumijeva nadzor i vrednovanje uspješnosti njihovog rada, a posebna pozornost posvećuje se:
 - a) realizaciji nastave sukladno odgovarajućem nastavnom planu i programu;
 - b) pravodobnom i urednom vođenju školske dokumentacije;
 - c) odnosu prema radu i radnim obvezama;
 - d) odnosu prema učenicima, roditeljima i zaposlenicima u školi.
- (3) Ostvareni rezultati, kao i ukupni rezultat rada označavaju se ocjenama:
 - a) „ne zadovoljava očekivanja“;
 - b) „zadovoljava određena očekivanja“;
 - c) „u potpunosti zadovoljava očekivanja“;
 - d) „nadmašuje očekivanja“.
- (4) Evidencija o ocjenjivanju je sastavni dio osobne evidencije.
- (5) Ukoliko ocijenjena osoba iz stavka 1 ovoga članka nije zadovoljna s ocjenom, može uložiti pismeni prigovor na ocjenu Apelacijskom povjerenstvu u roku od osam dana od dana ocjenjivanja.

Članak 105
(Stručno ocjenjivanje)

- (1) Izuzev godišnjeg ocjenjivanja nastavnika, stručni suradnik i suradnik u nastavi ocjenjuje se i stručno na temelju stručno-pedagoškog nadzora najmanje jednom u četiri godine sukladno pravilniku o stručnom ocjenjivanju koji donosi voditelj Odjela.
- (2) Stručna ocjena može biti:
 - a) «ne zadovoljava očekivanja»,
 - b) «zadovoljava određena očekivanja»,
 - c) «u potpunosti zadovoljava očekivanja»,
 - d) «nadmašuje očekivanja».

Članak 106
(Napredovanje u službi)

- (1) Nastavnik, stručni suradnik i suradnik u nastavi napreduje u službi sukladno s godišnjom ocjenom rada i stručnom ocjenom.
- (2) Odredbe Zakona o državnoj službi koje se odnose na napredovanje u službi primjereno se primjenjuju i na napredovanje u službi osoba iz stavka 1 ovoga članka.

Članak 107
(Napredovanje u struci)

- (1) Na temelju izvješća o stručno-pedagoškom nadzoru voditelj Odjela donosi odluku o ocjeni rada i napredovanju nastavnika, stručnih suradnika i suradnika u nastavi.
- (2) Nastavnik, stručni suradnik i suradnik u nastavi na osnovi ocjene stječe zvanje nastavnik-mentor i nastavnik-savjetnik.

- (3) Osoba iz stavka 2 ovoga članka stječe zvanje nastavnik-mentor ako je u posljednjih pet godina ocijenjena godišnjim ocjenama «u potpunosti zadovoljava očekivanja» ili «nadmašuje očekivanja» i stručnom ocjenom «u potpunosti zadovoljava očekivanja» ili «nadmašuje očekivanja».
- (4) Osoba koja je stekla zvanje mentora stječe zvanje savjetnika ukoliko je u posljednjih pet godina u zvanju mentora ocijenjena godišnjim ocjenama «u potpunosti zadovoljava očekivanja» ili «nadmašuje očekivanja» i stručnom ocjenom «u potpunosti zadovoljava očekivanja» ili «nadmašuje očekivanja».
- (5) Osoba iz stavka 2 ovoga članka gubi zvanje mentora, odnosno savjetnika ukoliko je u posljednje četiri godine ocijenjena ocjenom „zadovoljava određena očekivanja“ ili ukoliko je zadnja ocjena „ne zadovoljava očekivanja“.

Članak 108 (Štrajk)

- (1) Nastavnik, stručni suradnik i suradnik u nastavi ostvaruje pravo na štrajk pod uvjetima utvrđenim Zakonom o štrajku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i kolektivnim ugovorom, ukoliko osiguraju minimum procesa rada škole.
- (2) Minimum procesa rada nastavnika je izvođenje nastave u trajanju od 30 minuta po nastavnom satu u okviru rasporeda.
- (3) Ako nastavnici, stručni suradnici i suradnici u nastavi sudjeluju u štrajku, a da prethodno nisu osigurali minimum procesa rada iz stavka 2 ovoga članka, ravnatelj škole je dužan protiv njih pokrenuti stegovni postupak.
- (4) Za utvrđenu povredu obveze iz stavka 3 ovoga članka nastavniku, stručnom suradniku i suradniku u nastavi izriče se mjera prestanka radnog odnosa.
- (5) Ravnatelj škole je obavezan osigurati minimum procesa rada za vrijeme štrajka.
- (6) Ravnatelj koji ne postupi sukladno stavku 5 ovoga članka razrješava se dužnosti.

ŠESTI DIO - NADZOR

Članak 109 (Osobe ovlaštene za nadzor)

Osobe koje su ovlaštene za nadzor nad radom škole i inspekcijski nadzor sukladno s propisima koji se odnose na obrazovanje su:

- a) inspektor za obrazovanje;
- b) upravni inspektor;
- c) voditelj pododjela;
- d) voditelj Odjela.

Članak 110 (Stručno-pedagoški nadzor)

- (1) Stručno-pedagoški nadzor u školi, u svrhu organiziranog praćenja nastave i drugih oblika obrazovno-odgojnog rada, vrši pedagoška institucija.
- (2) Stručno-pedagoški nadzor se vrši najmanje jednom u tijeku četiri godine i ima pedagoško-poučni karakter.
- (3) Vršenje stručno-pedagoškog nadzora bliže se uređuje podzakonskim aktom koji, na prijedlog pedagoške institucije, donosi voditelj Odjela.

Članak 111 (Pedagoška institucija)

- (1) Sastav i organizacija pedagoške institucije, kao organizacijskog oblika u okviru Odjela, određuje se organizacijskim planom.

- (2) Stručno-pedagoški nadzor obavljaju osobe koje imaju odgovarajuće zvanje i isti ili viši stupanj obrazovanja propisan za radno mjesto na kome se nastavnik, stručni suradnik i suradnik u nastavi nalazi.
- (3) Za obavljanje stručno-pedagoškog nadzora može se angažirati izvanjski suradnik.
- (4) Odgovorna osoba u školi je obvezna omogućiti nesmetano vršenje stručno-pedagoškog nadzora i uvid u dokumentaciju i evidenciju.
- (5) O obavljenom stručno-pedagoškom nadzoru podnosi se izvješće voditelju Odjela, nastavničkom vijeću i školskom odboru.

Članak 112 (Mjerodavnosti pedagoške institucije)

Pedagoška institucija u okviru svoje mjerodavnosti obavlja sljedeće poslove:

- a) organizira i prati stručno-pedagoški nadzor;
- b) izrađuje standarde i normative za osnovne i srednje škole i prati razinu uspjeha učenika;
- c) kreira prijedloge nastavnih planova i programa i prati njihove implementacije;
- d) predlaže i prati pedagoško i stručno usavršavanje nastavnika i stručnih suradnika i suradnika u nastavi;
- e) unapređuje nastavničku praksu i uvodi inovacije u nastavu;
- f) uvodi metode inkluzivne nastave u škole;
- g) prati ostvarivanje ciljeva i zadataka obrazovanja i odgoja;
- h) utvrđuje rezultate rada nastavnika, stručnih suradnika i suradnika u nastavi i prati provođenje stručnog ocjenjivanja;
- i) kreira bazu podataka u svrhu evaluacije obrazovnog procesa;
- j) određuje potrebe i utvrđuje standarde za izradu udžbenika;
- k) izrađuje programe obrazovanja odraslih i
- l) druge poslove sukladno ovom zakonu i drugim propisima.

SEDMI DIO - POSTUPAK OTVORENE KONKURENCIJE I PRIJAMA

I. GLAVA – NAČIN POPUNJAVANJA RADNIH MJESTA I RASPISIVANJE INTERNOG OGLASA ILI JAVNOG NATJEČAJA

Članak 113 (Uvjeti za zasnivanje radnog odnosa)

- (1) Nastavnik, stručni suradnik i suradnik u nastavi zasniva radni odnos u školi na osnovi javnog natječaja, sukladno s općim uvjetima propisanim Zakonom o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o državnoj službi) i posebnim uvjetima propisanim ovim zakonom i nastavnim planovima i programima.
- (2) Pored općih i posebnih uvjeta propisanih zakonom, osoba iz stavka 1 ovoga članka koja zasniva radni odnos, ispunjava i sljedeće dodatne uvjete:
 - a) da ima liječničko uvjerenje o psihičkoj, tjelesnoj i zdravstvenoj sposobnosti za rad s djecom;
 - b) da nije osuđivana za kaznena djela učinjena protiv morala, službene dužnosti i kršenja prava djeteta ustanovljena Konvencijom o pravima djeteta.
- (3) Podzakonskim aktom, koji donosi voditelj Odjela, propisuje se opseg i vrsta pretraga koje su obvezne prije izdavanja uvjerenja iz stavka 2 točke a ovoga članka.
- (4) Stručna sprema osobe iz stavka 2 ovoga članka za izvođenje razredne i predmetne nastave utvrđuje se ovim zakonom i nastavnim planom i programom škole.

Članak 114
(Uvjeti za angažiranje izvanjskog suradnika)

- (1) Izvanjski suradnik se angažira za izvođenje nastave na osnovi javnog natječaja, bez zasnivanja radnog odnosa.
- (2) Na javni natječaj za izvanjskog suradnika može se prijaviti osoba koja ispunjava opće i posebne uvjete iz članka 113 stavci 1 i 2 ovoga zakona.
- (3) Voditelj Odjela i izvanjski suradnik zaključuju ugovor kojim detaljno reguliraju međusobna prava i obveze navedene u natječaju.
- (4) Broj izvanjskih suradnika i druga pitanja detaljnije se uređuju planom potreba za kadrovima Odjela.

Članak 115
(Razmatranje kandidata koji nemaju položen stručni ispit za rad u nastavi)

U procesu odabira prijavljenih kandidata na javni natječaj za ispražnjeno radno mjesto nastavnika, stručnog suradnika i suradnika u nastavi, Odbor za zapošljavanje u obrazovnim institucijama (u daljnjem tekstu: Odbor) uzima u razmatranje i kandidate koji nemaju položen stručni ispit i radni staž u nastavi.

Članak 116
(Osnova za raspisivanje internog oglasa ili javnog natječaja)

Sukladno odluci o realizaciji plana zapošljavanja nastavnika, stručnih suradnika, suradnika u nastavi i izvanjskih suradnika, Odjel vrši raspisivanje internog oglasa ili javnog natječaja za popunu ispražnjenih radnih mjesta.

Članak 117
(Otvorena konkurencija)

- (1) Otvorena konkurencija se provodi internim oglasom ili javnim natječajem.
- (2) Slobodna radna mjesta popunjavaju se javnim natječajem.
- (3) Prije raspisivanja javnog natječaja, slobodno radno mjesto se može popuniti raspisivanjem internog oglasa u slučaju prekobrojnosti, sukladno s odredbama Zakona o državnoj službi.

II. GLAVA – PODODJEL ZA LJUDSKE RESURSE I ZAPOŠLJAVANJE U OBRAZOVNIM INSTITUCIJAMA

Članak 118
(Pododjel za ljudske resurse i zapošljavanje u obrazovnim institucijama)

- (1) Pododjel za ljudske resurse i zapošljavanje u obrazovnim institucijama u okviru Odjela (u daljnjem tekstu: Pododjel za ljudske resurse) vodi osobnu evidenciju i provodi postupak zapošljavanja ravnatelja, pomoćnika ravnatelja, nastavnika, stručnog suradnika, suradnika u nastavi i izvanjskog suradnika u školskim i predškolskim institucijama čiji je osnivač Distrikt.
- (2) Pododjel za ljudske resurse je mjerodavan za:
 - a) provođenje postupka izbora osoba iz stavka 1 ovoga članka što obuhvaća:
 - 1) predlaganje raspisivanja internog oglasa ili javnog natječaja,
 - 2) zaprimanje i razmatranje prijava,
 - 3) odabir kandidata,
 - 4) zakazivanje pismenog testiranja, odnosno usmenog intervjua,

- 5) ocjenjivanje profesionalnih sposobnosti odabranih kandidata preko pismenog ispita i usmenog intervjua, demonstriranjem znanja i vještina odabranih kandidata zadavanjem praktičnog rada, a sukladno Pravilniku o zapošljavanju,
 - 6) sastavljanje rang-liste intervjuiranih kandidata,
 - 7) donošenje odluke o izboru najuspješnijeg kandidata,
 - 8) izradu nacрта odluke o poništenju internog oglasa ili javnog natječaja;
- b) vođenje osobne evidencije za osobe iz stavka 1 ovoga članka, što obuhvaća:
- 1) izradu i provođenje akata iz oblasti radno-pravnih odnosa (ugovori, rješenja, odluke),
 - 2) ažuriranje baze podataka i osiguravanje procesa javnog oglašavanja,
 - 3) vođenje evidencije ispraznjenih radnih mjesta na određeno i neodređeno vrijeme,
 - 4) sudjelovanje u godišnjoj ocjeni zaposlenih,
 - 5) kreiranje platnih razreda zaposlenih,
 - 6) raspoređivanje osoba iz stavka 1 ovoga članka u svrhu popunjavanja fonda nastavnih sati.

Članak 119 (Odbor za zapošljavanje)

Poslove iz članka 118 stavak 2 točka a obavlja Odbor koji je sastavni dio Pododjela za ljudske resurse i koji se sastoji od pet članova.

Članak 120 (Imenovanje članova Odbora)

- (1) Voditelj Odjela imenuje dva člana kao stalne članove iz reda zaposlenih u Pododjelu za ljudske resurse koji imaju najmanje istu ili višu stručnu spremu u odnosu na stručnu spremu radnog mjesta za koje se vrši izbor.
- (2) Po svakom raspisanom natječaju, voditelj Odjela imenuje jednog člana iz reda zaposlenih u nekoj drugoj školi Distrikta u roku od 5 dana od dana raspisivanja natječaja a najkasnije do zaključenja natječaja.
- (3) Po svakom raspisanom natječaju, školski odbor, odnosno upravni odbor obrazovne institucije za koju je raspisan natječaj imenuje dva člana iz reda članova školskog odbora ili nastavnčkog vijeća u roku od pet dana od dana raspisivanja natječaja, a najkasnije do zaključenja natječaja.
- (4) Članovi Odbora iz stavaka 2 i 3 ovoga članka imaju najmanje istu ili višu stručnu spremu istog ili srodnog smjera, odnosno struke u odnosu na stručnu spremu radnog mjesta za koje se vrši izbor.
- (5) Sastav Odbora odražava sastav pučanstva Distrikta.

III. GLAVA - IZBOR I IMENOVANJE NAJUSPJEŠNIJEG KANDIDATA

Članak 121 (Postupak izbora i imenovanja najuspješnijeg kandidata)

- (1) Odbor provodi postupak prijama sukladno sa svojim mjerodavnostima propisanim ovim zakonom.
- (2) Tijekom postupka iz stavka 1 ovoga članka članovi Odbora ocjenjuju i unose ocjene po pojedinim elementima u formular za izbor kandidata i sastavljaju rang-listu najuspješnijih kandidata.
- (3) Odbor je dužan zatražiti od najuspješnijeg kandidata da u roku od tri dana nakon prijama obavijesti o odabiru kandidata, dostavi dokumente kojima se potvrđuje

ispunjavanje općih, posebnih i dodatnih uvjeta, navedenih u internom oglasu, odnosno javnom natječaju.

- (4) Odbor provjerava ispunjavanje uvjeta navedenih u internom oglasu ili javnom natječaju na osnovi dostavljenih dokumenata u roku od tri dana od dana dostavljanja dokumenata.
- (5) U slučaju da se provjerom utvrdi da dokumenti ne potvrđuju podatke u podnesenoj prijavi, kandidat se eliminira iz daljnjeg tijeka izbora, a na njegovo mjesto dolazi sljedeći rangirani kandidat i provodi se procedura provjere podataka sa istim rokovima.
- (6) Odbor je dužan da, nakon što utvrdi da kandidat ispunjava uvjete internog oglasa ili javnog natječaja, u roku od 24 sata, donese odluku o izboru kandidata.
- (7) O rezultatima provedenog postupka iz stavka 1 ovoga članka po internom oglasu, odnosno javnom natječaju, Odbor pismeno obavještuje svakog kandidata koji je podnio prijavu u roku od pet dana od dana donošenja odluke o izboru.
- (8) Nezadovoljni kandidat ima pravo uložiti žalbu Apelacijskom povjerenstvu u roku od osam dana od dana prijama pismene obavijesti od Odbora.
- (9) Apelacijsko povjerenstvo je dužno odlučiti po žalbi u roku od osam dana.
- (10) Odbor vrši izbor sljedećeg rangiranog kandidata u slučaju:
 - a) odustajanja izabranog kandidata;
 - b) naknadnog utvrđivanja neistinitosti podataka navedenih u prijavi kandidata.
- (11) Ukoliko nema kandidata, Odbor predlaže ponovno raspisivanje internog oglasa, odnosno javnog natječaja.
- (12) Procedura izbora kandidata ne može trajati dulje od 60 radnih dana od dana zatvaranja internog oglasa, odnosno javnog natječaja.

Članak 122 (Poništenje natječaja)

- (1) Odjel na prijedlog Odbora poništava u cijelosti ili djelomično interni oglas ili javni natječaj u slučaju:
 - a) da nema prijavljenih kandidata;
 - b) da nitko od kandidata ne ispunjava uvjete propisane internim oglasom, odnosno javnim natječajem;
 - c) da nitko od intervjuiranih kandidata ne dobije minimalan broj bodova utvrđenih Pravilnikom o zapošljavanju;
 - d) izmjene odluke o realizaciji plana zapošljavanja u tijeku trajanja procedure otvorene konkurencije;
 - e) isteka roka za izbor kandidata iz članka 121 stavak 12 ovoga zakona;
 - f) ponavljanja postupka otvorene konkurencije naloženog od Apelacijskog povjerenstva, mjerodavnog suda ili drugog mjerodavnog organa.
- (2) Sukladno odluci iz stavka 1 ovoga članka, Odjel objavljuje poništenje internog oglasa, odnosno javnog natječaja, i ponovno raspisuje interni oglas, odnosno javni natječaj u roku od 15 dana.

IV. GLAVA - ZASNIVANJE RADNOG ODNOSA

Članak 123 (Zasnivanje radnog odnosa)

- (1) Gradonačelnik donosi odluku o imenovanju osoba iz članka 118 stavak 1 ovoga zakona čija forma i sadržaj su propisani Pravilnikom o radu.
- (2) Odluka o imenovanju se objavljuje u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH.

Članak 124

(Rok za donošenje odluke o imenovanju i zaključivanje ugovora o radu)

- (1) Gradonačelnik je obvezan, u roku od osam dana od dana konačnosti odluke o izboru kandidata iz članka 121 ovoga zakona, donijeti odluku o imenovanju.
- (2) U slučaju da gradonačelnik, u roku iz stavka 1 ovoga članka, ne donese odluku o imenovanju, smatra se da je suglasan s odlukom Odbora.
- (3) U slučaju iz stavka 2 ovoga članka odluka Odbora postaje konačna i obvezujuća, i zamjenjuje odluku o imenovanju.

OSMI DIO – UPRAVLJANJE I RUKOVOĐENJE ŠKOLOM

I. GLAVA - ŠKOLSKI ODBOR

Članak 125 (Školski odbor)

- (1) Školski odbor je tijelo upravljanja u školi.
- (2) Članove školskog odbora škole koju osniva Distrikt imenuje gradonačelnik.
- (3) Članove školskog odbora škole čiji je osnivač pravna ili fizička osoba imenuje osnivač.
- (4) Školski odbor škole sastoji se od pet članova.
- (5) Članovi školskog odbora biraju se iz reda:
 - a) osnivača škole;
 - b) osoblja škole;
 - c) roditelja i
 - d) lokalne zajednice.
- (6) Članovi školskog odbora biraju se sukladno s propisanom procedurom, a na principu ravnopravne zastupljenosti predstavnika navedenih struktura.
- (7) Sastav školskog odbora održava nacionalnu strukturu pučanstva Distrikta, učenika, roditelja i školskog osoblja.
- (8) Za člana školskog odbora iz reda osoblja škole, roditelja i lokalne zajednice može biti imenovana osoba koja ima najmanje srednju stručnu spremu.
- (9) Za člana školskog odbora na prijedlog osnivača može biti imenovana osoba koja ima najmanje višu stručnu spremu.
- (10) Članovi školskog odbora ne mogu biti članovi upravnih i drugih odbora političkih organizacija niti biti izabrani dužnosnici i nositelji političkih funkcija.
- (11) Osoba može biti član samo jednog školskog odbora.
- (12) Dužnost člana školskog odbora obnaša se uz naknadu putnih troškova i nazočnosti na sjednicama školskog odbora.
- (13) Način obračuna navedenih troškova, uređuje se odlukom gradonačelnika, a na prijedlog Odjela.

Članak 126 (Mjerodavnost školskog odbora)

- (1) Školski odbor:
 - a) usvaja godišnji program rada škole;
 - b) odlučuje o prigovoru roditelja na rad nastavnika, stručnih suradnika i suradnika u nastavi;
 - c) analizira materijalno-tehničke potrebe škole i njihovu realizaciju;
 - d) usvaja pravila škole;

- e) odlučuje o žalbama roditelja, odnosno skrbnika učenika na izrečenu odgojno-stegovnu mjeru;
 - f) razmatra i usvaja izvješće o radu škole, kao i izvješće o uspjehu učenika na koncu prvog i drugog polugodišta;
 - g) razmatra plan upisa učenika;
 - h) vrši i druge poslove sukladno zakonu i pravilima škole.
- (2) Školski odbor donosi poslovnik o radu.

II. GLAVA - RUKOVODSTVO I STRUČNA TIJELA ŠKOLE

Članak 127 (Ravnatelj)

- (1) Ravnatelj je odgovoran za rukovođenje školom i za vođenje pedagoških aktivnosti u školi.
- (2) Za ravnatelja i pomoćnika ravnatelja škole može biti imenovana osoba koja ima visoku stručnu spremu i najmanje pet godina radnog iskustva u nastavnom procesu.
- (3) Ukoliko ravnatelj nije u mogućnosti da obavlja svoje dužnosti zamjenjuje ga osoba koju on ovlasti, sukladno organizacijskom planu.
- (4) Ravnatelja, odnosno pomoćnika ravnatelja škole imenuje gradonačelnik na prijedlog Odbora, na razdoblje od četiri godine, a može ga razriješiti dužnosti prije isteka mandata, na prijedlog školskog odbora ili na vlastiti zahtjev.
- (5) Nakon isteka mandata ili prestanka dužnosti ravnatelj, odnosno pomoćnik ravnatelja škole ima pravo da se vrati na radno mjesto nastavnika s kojeg je imenovan na mjesto ravnatelja, odnosno pomoćnika ravnatelja.
- (6) Za radno mjesto nastavnika ispražnjeno imenovanjem ravnatelja, odnosno pomoćnika ravnatelja, raspisuje se javni natječaj na određeno vrijeme u trajanju od četiri godine.

Članak 128 (Mjerodavnost ravnatelja)

Ravnatelj škole mjerodavan je da:

- a) rukovodi radom škole;
- b) zastupa školu i odgovoran je za zakonitost rada škole;
- c) prati realizaciju ostvarenja nastavnih planova i programa i godišnjeg programa;
- d) odlučuje o raspoređivanju školskog osoblja unutar škole i vrši ocjenjivanje njihovog rada;
- e) podnosi školskom odboru izvješće o radu i rezultatima rada;
- f) surađuje sa školskim odborom;
- g) saziva i rukovodi sjednicama nastavničkog vijeća i usmjerava i usklađuje rad stručnih tijela škole;
- h) surađuje s Odjelom, roditeljima, lokalnom zajednicom, Vladinim i nevladinim organizacijama i institucijama;
- i) odlučuje o lakšim povredama službenih dužnosti osoblja škole i pokreće stegovni postupak za teže povrede službene dužnosti sukladno Zakonu o državnoj službi;
- j) vrši i druge poslove sukladno zakonu i pravilima škole.

Članak 129
(Stručna tijela)

- (1) Stručna tijela škole su:
 - a) nastavničko vijeće;
 - b) odjelno vijeće;
 - c) stručni aktiv nastavnika određene nastavne oblasti.
- (2) Bliža pravila o radu stručnih tijela iz stavka 1 ovoga članka uređuju se pravilima škole.

Članak 130
(Nastavničko vijeće)

- (1) Nastavničko vijeće čine svi nastavnici, stručni suradnici i suradnici u nastavi škole, ravnatelj i pomoćnik ravnatelja.
- (2) Nastavničko vijeće:
 - a) organizira rad i prati ostvarivanje nastavnih planova i programa;
 - b) analizira ostvarivanje ciljeva i zadataka obrazovanja;
 - c) utvrđuje prijedlog i razmatra izvršenje godišnjeg programa, i razmatra rada stručnih tijela;
 - d) prati rezultate rada nastavnika, stručnih suradnika i suradnika u nastavi;
 - e) prati rezultate rada učenika i njihovih zajednica;
 - f) rješava i druga pitanja koja se odnose na promicanje obrazovno-odgojnog rada;
 - g) na prijedlog ravnatelja škole usvaja raspored odjelnih starješinstava;
 - h) odobrava učenicima završavanje dva razreda u tijeku jedne školske godine;
 - i) vrši izbor oblika nastave, podjelu predmeta na nastavnike, odnosno razmatra organizaciju nastave u 40-satnom radnom tjednu, na prijedlog ravnatelja škole;
 - j) odobrava i organizira polaganje ispita, razmatra i usvaja izvješća o ispitima;
 - k) donosi odluku o poništenju ispita;
 - l) razmatra izvješća o nadzoru nad radom škole, inspekcijskom pregledu i poduzima mjere za izvršenje naloženih obveza;
 - m) obavlja i druge poslove sukladno zakonu i pravilima škole.

Članak 131
(Odjelno vijeće)

- (1) Odjelno vijeće čine nastavnici koji izvode nastavu u odjelu.
- (2) Odjelno vijeće:
 - a) utvrđuje zaključne ocjene učenika;
 - b) analizira uspjeh učenika određenog razreda;
 - c) analizira rad nastavnika;
 - d) neposredno radi na profesionalnoj orijentaciji učenika;
 - e) predlaže oblike nastave za skupine učenika ili učenike pojedinačno;
 - f) obavlja i druge poslove sukladno zakonu i pravilima škole.

Članak 132
(Stručni aktiv)

- (1) Stručni aktiv čine svi nastavnici, odnosno profesori istog ili srodnog predmeta.
- (2) Stručni aktiv:
 - a) vrši godišnje i mjesečno planiranje gradiva;
 - b) utvrđuje vrste i organizaciju rada slobodnih aktivnosti;

- c) analizira provođenje nastavnog plana i programa i njegovu usklađenosti s okvirnim nastavnim planom i programom;
- d) sastavlja program rada za dopunske, dodatne i druge vidove nastave;
- e) utvrđuje potrebe za nabavu didaktičkih materijala i nastavnih sredstava iz svoje oblasti;
- f) izrađuje programe školskih i međuškolskih susreta i natjecanja;
- g) daje prijedloge iz svog djelokruga za izradu godišnjeg programa;
- h) organizira izvođenje oglednih sati;
- i) vrši uvid u važeće udžbenike i daje ocjenu i preporuku za njihovu uporabu;
- j) vrši analizu uspjeha učenika po razinama usvojenog znanja;
- k) na osnovi preporuka Agencije za standarde i ocjenjivanje u obrazovanju u BiH prati ostvarenje ishoda učenja i predlaže eventualne korekcije;
- l) daje prijedloge dijela nastavnih planova i programa koji se kreiraju u školama i dostavlja ih pedagoškoj instituciji;
- m) obavlja i druge poslove sukladno zakonu i pravilima škole.

III. GLAVA - VIJEĆE RODITELJA I UČENIKA

Članak 133 (Vijeće roditelja)

- (1) Škola je obvezna pomoći roditeljima da osnuju vijeće roditelja čije članove biraju roditelji učenika.
- (2) Vijeće roditelja:
 - a) promovira interese škole;
 - b) predstavlja stajališta roditelja školskom odboru;
 - c) potiče angažman roditelja u radu škole;
 - d) informira školski odbor o svojim stajalištima, kada ocijeni da je to potrebno, ili po zahtjevu školskog odbora, o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje školom;
 - e) sudjeluje u izradi i realizaciji odgovarajućih projekata kojima se potiče i promiče obrazovni rad u školi;
 - f) kandidira i bira predstavnika roditelja u školski odbor.
- (3) Način i procedura osnivanja vijeća roditelja utvrđuju se pravilima škole.

Članak 134 (Vijeće učenika)

- (1) Škola je dužna pomoći svojim učenicima da osnuju vijeće učenika.
- (2) Vijeće učenika:
 - a) promovira interese škole;
 - b) predstavlja stajališta učenika školskom odboru;
 - c) potiče angažman učenika u realizaciji postavljenih zadataka;
 - d) informira školski odbor o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje školom.
- (3) Način i procedura osnivanja i rada vijeća učenika utvrđuje se pravilima škole.

DEVETI DIO – NOSTRIFIKACIJA, EKVIVALENCIJA I JAVNE ISPRAVE

Članak 135 (Nostrifikacija i ekvivalencija)

- (1) Stanovnik Distrikta, koji je u inozemstvu završio školu ili pojedini razred škole, ima pravo zahtijevati pred organom Distrikta nostrifikaciju diplome i ekvivalenciju svjedodžbe.
- (2) Građanin BiH, strani državljanin i osoba bez državljanstva može, također, ostvariti prava iz stavka 1 ovoga članka, ukoliko dokaže da za to ima pravni interes.

Članak 136 (Mjerodavnost)

Nostrifikaciju i ekvivalenciju inozemne školske isprave vrši Odjel uz konzultaciju, odnosno suglasnost mjerodavnog organa BiH.

Članak 137 (Postupak nostrifikacije i ekvivalencije)

- (1) U postupku nostrifikacije i ekvivalencije inozemne školske isprave, primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.
- (2) Rješenje o nostrifikaciji i ekvivalenciji je konačno u upravnom postupku.
- (3) Odjel čuva dokumentaciju i vodi evidenciju o nostrifikaciji diplome i ekvivalenciji svjedodžbe.
- (4) Način vođenja evidencije i njezin sadržaj propisuje voditelj Odjela.

Članak 138 (Školska evidencija i dokumentacija)

- (1) Škola vodi: matičnu knjigu, knjigu evidencije o odgojno-obrazovnom radu, ljetopis škole, evidenciju o ispitima, izdanim svjedodžbama i diplomama i podjeli predmeta na nastavnike.
- (2) Škola trajno čuva matičnu knjigu, ljetopis škole i evidenciju o izdanim svjedodžbama i diplomama, a ostalu dokumentaciju sukladno podzakonskom aktu.
- (3) Voditelj Odjela donosi propis o sadržaju i načinu vođenja školske evidencije i odobrava izdavanje izvadaka iz evidencije.

Članak 139 (Javne isprave)

- (1) Javne isprave, u smislu ovog zakona su: đачka knjižica, ispisnica, uvjerenje, svjedodžba i diploma.
- (2) Đачka knjižica, kojom se utvrđuje status učenika, izdaje se učeniku na početku školovanja.
- (3) Javne isprave izdaju se na osnovi evidencije iz članka 138 ovoga zakona.
- (4) Vjerodostojnost javne isprave škola ovjerava pečatom.
- (5) Oblik i sadržaj formulara javne isprave propisuje Odjel podzakonskim aktom.

Članak 140
(Umnožak javne isprave)

- (1) Škola izdaje umnožak javne isprave na propisanom formularu nakon proglašenja javne isprave nevažećom u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH i u Službenom glasniku BiH.
- (2) U nedostatku propisanog formulara, škola izdaje uvjerenje na osnovi službene evidencije.

DESETI DIO - KAZNE NE ODREDBE

Članak 141

- (1) Novčanom kaznom od 5 000 do 20 000 KM bit će kažnjena pravna osoba:
 - a) ako škola otpočne s radom prije nego što ispuni propisane uvjete za rad (članak 23 ovoga zakona);
 - b) ako škola, prije upisa u registar škola, izda javnu ispravu s podacima o kojima se vodi službena evidencija u školi (članak 27 ovoga zakona);
 - c) ako škola bez odobrenja Odjela prekine odgojno-obrazovni rad (članak 38 ovoga zakona);
 - d) ako škola ne rabi propisane udžbenike, literaturu ili lektiru (članak 45 i članak 46 ovoga zakona);
 - e) ako škola obavi dopunske, popravne, razredne i maturalne ispite suprotno propisu donesenom na osnovi članka 78 ovoga zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1 ovoga članka bit će kažnjena i odgovorna osoba u školi novčanom kaznom od 2 000 do 5 000 KM.

Članak 142

- (1) Novčanom kaznom od 2 000 do 10 000 KM bit će kažnjena pravna osoba:
 - a) ako škola ne donese godišnji program za tekuću godinu u propisanom roku (članak 39 ovoga zakona);
 - b) ako učenici tijekom dana imaju veći broj nastavnih sati od propisanog broja (članci 40 i 147 ovoga zakona);
 - c) ako škola ne ostvari godišnji fond sati predviđen nastavnim planovima i programima (članak 41 ovoga zakona);
 - d) ako škola organizira pokusno-oglednu nastavu suprotno članku 44 ovoga zakona;
 - e) ako škola ne dostavi zahtjev za obavljanje liječničkog pregleda zaposlenika škole sukladno članku 97 ovoga zakona;
 - f) ako škola ne vodi propisanu dokumentaciju i evidenciju obrazovno-odgojne djelatnosti sukladno članku 138 ovoga zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1 ovoga članka bit će kažnjena i odgovorna osoba u školi novčanom kaznom od 1 000 do 3 000 KM.

Članak 143

Novčanom kaznom od 500,00 do 2 000,00 KM bit će kažnjen za prekršaj roditelj, odnosno skrbnik, koji svom djetetu ne osigura redovito pohađanje nastave tijekom trajanja obveznog osnovnog školovanja.

JEDANAESTI DIO – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 144 (Usklađivanje rada škole i upis u sudski registar)

- (1) Stupanjem na snagu ovoga zakona, škole su dužne u roku od tri mjeseca, ispuniti propisane uvjete za osnivanje i rad škole, uskladiti njezinu organizaciju s odredbama ovoga zakona i izvršiti upis u registar Odjela.
- (2) Stupanjem na snagu Zakona o javnim ustanovama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine škole se upisuju u sudski registar do početka školske godine.

Članak 145 (Rokovi za donošenje podzakonskih akata)

- (1) Mjerodavna tijela i osobe dužni su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti sve podzakonske akte predviđene ovim zakonom.
- (2) Do donošenja propisa iz stavka 1 ovoga članka primjenjuju se propisi koji su na snazi u vrijeme stupanja na snagu ovog zakona, ukoliko nisu u suprotnosti s odredbama ovoga zakona.

Članak 146 (Obrazovanje i poduka odraslih)

Do stupanja na snagu Zakona o obrazovanju odraslih, organizacija, uvjeti i način stjecanja obrazovanja i poduke odraslih utvrđuju se podzakonskim aktom koje donosi voditelj Odjela.

Članak 147 (Trajanje nastave u osmogodišnjoj osnovnoj školi)

Broj nastavnih sati tijekom radnog tjedna u osmogodišnjoj školi utvrđuje se nastavnim planom i programom, i koji ne može biti veći od šest nastavnih sati redovite nastave dnevno.

Članak 148 (Status zatečenih nastavnika)

- (1) Zatečeni nastavnik, stručni suradnik i suradnik u nastavi koji imaju trideset i više godina staža u nastavi na dan donošenja ovoga zakona mogu obavljati posao do odlaska u mirovinu.
- (2) Zatečeni nastavnik, stručni suradnik i suradnik u nastavi koji stupanjem na snagu ovoga zakona imaju manje od trideset godina staža u nastavi dužni su steći stručnu spremu propisanu organizacijskim planom, da bi zadržali status, u roku od pet godina od dana donošenja ovoga zakona.
- (3) Osobama iz stavka 1 ovoga članka prestaje radni odnos po sili zakona, ukoliko ne steknu potrebnu stručnu spremu u roku iz stavka 1 ovoga članka.
- (4) Osobama iz stavka 1 ovoga članka koje nemaju položen stručni ispit propisan organizacijskim planom, kao poseban uvjet za njihovo radno mjesto, prestaje radni

odnos po sili zakona ukoliko ne polože stručni ispit u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 149
(Stavljanje izvan snage)

Stupanjem na snagu ovoga zakona stavlja se izvan snage Zakon o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 9/01, 28/03, 29/04 i 19/07), Odluka o formiranju, sastavu, mjerodavnosti, sadržaju i organizaciji rada Pedagoškog savjeta (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 6/05) i Odluka o imenovanjima članova Pedagoškog savjeta (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 19/02 i 6/05).

Članak 150
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH.

Broj: 0-02-022-49/08
Brčko, 27. ožujka 2008. godine

PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA BiH
Prof. dr. Milan Tomić, v.r.